Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

This weekly newspaper was mailed on Tuesday, November 23, 1999

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (2594) 1999 LAPKRITIS-NOVEMBER 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Pažanga ir pareigos

Vieni su baime ir abejonėmis, kiti su viltimi ir smalsumu laukia naujojo tūkstantmečio. Treti nesijaudina, o yra ir aiškinančių, jog sausio pirmoji dar nebus tiksli tūkstantmečio pradžia. Bet daugeliui tie skaičiai "2000" žymi svarbų laiko slenkstį. Besibaigiant dvidešimtajam amžiui, dažnas žvilgsnis metamas ateitin – juk sveika žiūrėti į priekį, ruoštis įvairioms galimybėms. Tačiau taip pat naudinga įvertinti praeities nuostolius ir laimėjimus.

ŽVELGIANT į praėjusio šimtmečio visumą, mirga įvairiausi teigiami ir neigiami atradimai, sujudimai ir polinkiai, pastebimi pasaulio mastu. Paskutinysis šimtmetis atnešė neapskaičiuojamai svarbią pažangą daugybėje sričių. Minėtini ypač didieji – medicinos, technologijos atvejai. Esminius pokyčius patyrė ir socialinis gyvenimas. Amžių amžiais kariauta už tautų laisvę, bet šiame šimtmetyje itin išryškėjo kova už asmeninę laisvę ir jos laimėjimai. Dabar, daugiau negu bet kada, yra ginamos žmogaus teisės. Tai taurus ir reikalingas laimėjimas, svarbus žmonijos ateičiai. Visuomenės dėmesys, ypač nuo antrosios praėjusio šimtmečio pusės, vis labiau kreipiamas į vargšų aprūpinimą, nuskriaustųjų gelbėjimą, skurdo mažinimą, neįgaliųjų globą, vaikų išmokslinimą, moterų lygybę. Nuostabi pažanga padaryta per tuos dešimtmečius. Moterys po pirmojo pasaulinio karo gavo teisę balsuoti, bet dar šiandieną jos kovoja už algų lygybę, nebėra surakintos visuomenės ankstyvesnių griežtų taisyklių. Rasiniai apribojimai, bent teoriškai, laikomi panaikintais. Visiems stengiamasi suteikti lygias mokslo ir darbo galimybes. Visur siekiama įgyvendinti laisvo pasirinkimo principą. Brangus ir svarbus jis – tai supranta ypač jo netektį patyrusieji. Vis dėlto, kaip ir medalis, jis turi dvi puses. Laisva visuomenė be atsakomybės jausmo yra kaip vaikas be drausmės. Jis praranda arba niekad neįsisavina pareigos ir pagarbos jausmo. Visuomenė, kurioje neugdomi kartu ir šie principai, gali ilgainiui nukentėti, nes pradės byrėti jos pamatai, kurių priežiūrą ir išsaugojimą perima jaunoji karta.

NUO amžių jaunimas kaltinamas – ir pasižymi – ribų išbandymu, naujovių ieškojimu. Tai būdingi jaunystės bruožai. Bet gilesnį rūpestį kelia toji karta, kuri niekuo nesidomi, nesistengia, vadovaujasi materializmo principu. Ar galima kaltinti visą kartą, ar tik jos individualius narius? Ar kalta aplinka, kuri viską leidžia, duoda neribotą pasirinkimą nuo užsiėmimų iki aprangos, nuo gimnazijoje išsirenkamų dalykų mokytis iki elgesio kraštutinumų? Anaiptol ne diktatūra, bet rimtų gairių nustatymas ir jų laikymasis gali sugrąžinti kartas į tiesesnį kelią. O jų brendimo aplinkoje gaires vaikams nustato ne tik šeima – tėvai, kuriems sunku atlaikyti visuomenės spaudimą, bet ir mokykla, bažnyčia, žiniasklaida. Kas kreipia dėmesį į šiuos veiksnius, gali atitinkamai prisidėti prie jų ateities kelio tiesimo. **RSJ**

Lietuvos atstovai prie jos pasiuntinybės ambasados rūmų Vašingtone sovietmečiu. Dešinėje – dr. STASYS ANTANAS BAČKIS, kairėje – JUOZAS KAJECKAS Nuotr. Vyt. Maželio

Savaitė Lietuvoje

Apdovanojimas seimo pirmininkui

ELTA skelbia, kad lapkričio 5 d. Vašingtone rengiamame minėjime, skirtame Berlyno sienos griuvimo 10 metų sukakčiai, Komunizmo aukų memorialinis fondas ("Victims of Communism Memorial Foundation") apdovanojo penkis asmenis, kurių veikla tapo svarbiu įnašu kovoje už laisvę ir demokratiją. Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis buvo vienas iš apdovanotųjų. Vizito metu jis susitiko su JAV senato ir kongreso nariais, lankėsi Pentagone ir Valstybės departamente. Fondas, įsteigtas 1993 m. JAV Kongreso įstatymu., kuria muziejų, skirtą pagerbti komunizmo aukoms, kurių priskaičiuojama daugiau kaip 100 mln. Jis taip pat finansuoja mokslinius darbus, tiriančius komunizmo atsiradimą ir jo pasekmes. V. Landsbergis taip pat yra Fondo patarėjų tarybos narys nuo 1995 m.

Vilniaus grįžimo minėjimas

Spalio 28 d. seime įvyko Vilniaus ir jo krašto grįžimo Lietuvai 60-mečio minėjimas. Savo kalboje seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pažymėjo, kad dviejų šalių geros valios žmonių pastangomis buvo pasiektas istorinis susitaikymas, atverstas naujas, prasmingas lapas Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo knygoje. Minėjime taip pat kalbėjo istorikė Nastazija Kairiūkštytė, Vilniaus grįžimo liudininkas, buvęs Lietuvių mokslo draugijos bibliotekos darbuotojas Pranas Razmukas, Žygio į Vilnių dalyvis, Lietuvos atsargos karininkų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas dimisijos majoras Juozas Vainauskas.

Prezidentas Suomijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 8 d. dalyvavo Suomijoje surengtame Šaltojo karo pabaigos dešimtmečio minėjime kartu su Suomijos, Lenkijos, Latvijos ir Estijos prezidentais. Savo kalboje V. Adamkus pažymėjo, kad vis dar jaučiama Šaltojo karo suformuotų stereotipų našta, yra ryškūs ekonomikos ir socialinės raidos skirtumai tarp Rytų ir Vakarų Europos, dar sunku Lietuvai ir kitoms demokratiją atkūrusioms valstybėms atidaryti duris į daugelį Europos institucijų. Suomijos prezidentas Martti Ahtisaari susitikime su V. Adamkumi pareiškė "neabejojąs, kad per Europos Sąjungos šalių vadovų susitikimą gruodžio mėnesį Helsinkyje Lietuva bus pakviesta pradėti derybas dėl narystės Europos Sąjungoje", skelbia ELTA. Prezidentai pabrėžė būtinumą Rusiją įtraukti į bendrus europietiškus projektus.

Atsistatydino pareigūnės

Lietuvos laisvosios rinkos instituto pirmininkė Elena Leontjeva spalio 29 d. pateikė Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui atsistatydinimo pareiškimą. Kaip rašo ELTA, ji pareiškė, jog oficialioji Lietuvos politika vis labiau tolo nuo laisvos rinkos principų, kad netinkamais valdžios veiksmais diskredituotas privatizavimas, Vakarų bendrovių investicijos, rinkos atvirumas. Pusantrus metus buvusi prezidento patarėja, E. Leontjeva teigė, kad pareigos prezidentūroje varžė jos galimybes kovoti už laisvą rinką atvirai ir visomis priemonėmis, įsitikino "valdžios nepralaidumu žmonėms reikalingoms reformoms". Ji nutarusi geriau galėsianti žmonėms padėti būdama nevalstybinio instituto vadove.

"Lietuvos rytas" skelbia, kad lapkričio 4 d. įtakinga konservatorė Elvyra Kunevičienė seimui pranešė apie savo atsistatydinimą iš Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkės pareigų. Jos nuomone, Lietuvos valstybės finansų valdybų darbas sutriko šių metų antrajame pusmetyje ir privedė prie rimtų biudžeto bei valstybės centralizuotų fondų lėšų surinkimo problemų. Ji teigė, kad "dėl nesurenkamų į biudžetą lėšų kentės Lietuvos žmonės, bet Seimo pirmininkas, būdamas labai

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Ministerio pirmininko kelionės

Durban mieste, Pietų Afrikoje įvykusią Britanijos tautų sandraugos ("British Commonwealth") konferenciją, kurioje min. pirmininkas atstovavo Kanadai, atidarė karalienė Elzbieta II. Konferencijoje buvo pasiūlyta svarstyti žmogaus teisių klausimus, tačiau jie buvo nustumti į atskirus komitetus "stropesnei peržiūrai". Atrodo, Indijos, Malaizijos ir Zimbabvės (kur tos teisės dažnai pažeidžiamos) atstovai pasistengė suorganizuoti efektyvią opoziciją. Vietoj to buvo kalbama apie skurdo mažinimą sandraugos teritorijose. Vistik Pakistanas buvo sandraugoj suspenduotas, kol karinė valdžia, neseniai nuvertusi išrinktą valstybės vadovą, paskelbs grįžtanti į demokratinę santvarką. Pasak J. Chretien, tai buvo tik "politinis spūstelėjimas", bet dialogas tęsis toliau. Konferencijoje visi atstovai buvo konferencijos rengėjų apdovanoti didokais auksiniais, prismaigstytais deimantų atlapo ženkleliais. Prieš atvykdamas į Pietų Afriką, J. Chretien buvo sustojęs Nigerijoje, kuri kadaise buvo žinoma kaip labiausiai korumpuota pasaulio valstybė. To vizito metu kanadiečiai negalėjo transliuoti televizijos laidų į Kanadą, nes nigeriečiai biurokratai paprašė už jų aparatūros naudojimą $100,000 kyšio, kurį kanadiečiai atsisakė duoti. Po konferencijos J. Chretien išvyko į Turkiją, kur jis aplankė paskutinio žemės drebėjimo nuniokotą Druzcės miestą ir dalyvavo kitoje konferencijoje.

Provincijų finansų ministeriai buvo lapkričio 15 susirinkę Toronte aptarti, kaip galima būtų geriau ir naudingiau panaudoti federacinio biudžeto perteklių. Kadangi tik viena provincija, Newfoundland, yra valdoma liberalų, neatrodo, kad jie pajėgs ką įtaigojančio nuspręsti, tačiau vienbalsis spaudimas federacinei valdžiai gali būti sėkmingai išplėstas. Ministeriai priėmė bendrą nutarimą, kad pirmiausia federacinė valdžia turėtų padidinti pinigų pervedimą provincijoms sveikatos ir švietimo reikalams; antroje eilėje būtų mokesčių sumažinimas. Tie nutarimai kitą mėnesį bus perduoti federaciniam finansų ministeriui P. Martin.

Papildomuose federacinių parlamentarų rinkimuose lapkričio 15 dieną liberalų kandidatai laimėjo tris (dvi Kvebeke ir vieną Ontario) iš keturių vietų, o naujieji demokratai (NDP) pajėgė pagrobti iš liberalų ketvirtą vietą Saskatchewan provincijoje. Atrodo, kad prerijų ūkininkų bėdos, kurias Otavos liberalai beveik ignoravo, išėjo į naudą NDP.

Ryerson universitetas suteikė garbės daktaro laipsnį Roger Moore, vienam iš penkių aktorių vaidinusių Agentą 007, kurie filmuose prisistatydavo kaip "Bond...James Bond". Bet jis pelnė tą apdovanojimą ne savo vaidyba (kuri irgi buvo be prie-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Netekome diplomatijos veterano

A. a. dr. STASYS ANTANAS BAČKIS (1906.II.10-1999.XI.10), darbavęsis Lietuvai per visą savo gyvenimą

Dr. ALFONSAS EIDINTAS, Lietuvos respublikos ambasadorius Kanadoje

Iš Vilniaus atskriejo liūdna žinia – po ilgos ligos nebetekome Ambasadoriaus, pedagogo, rezistento, politiko, publicisto, teisės daktaro Stasio Antano Bačkio, žmogaus, visa širdimi mylėjusio Lietuvą, jai veikusio sunkiais Lietuvos diplomatinei tarnybai metais. Paliko jis šį pasaulį eidamas 94-uosius amžiaus metus, gyvendamas iki pat paskutinio atodūsio Lietuva ir jos rūpesčiais. Dirbo Lietuvai iki paskutinio atodūsio, rašė. Dar šią vasarą gavau jo knygutę "Lietuvos diplomatinė tarnyba (1940-1990)" su autoriaus autografu ir laiškeliu. Didžiavosi, kad pagal naują Lietuvos diplomatinės tarnybos 1998 metais priimtą įstatymą jam, kaip Lietuvos respublikos atstovui 1940-1990 metais, patvirtintas Nepaprastojo ir Įgaliotojo Ambasadoriaus rangas. Tik tuomet supratau, kaip jis tai aukštai vertina ir kaip ilgai jam turėjo būti skaudu, kas jis to oficialiai pripažinto rango neturėjo.

Velionis labai rūpinosi mumis, dabartiniais Lietuvos diplomatais; visuomet gaudavau iš jo atviruką, sveikinantį su šv. Kalėdom, ar kokį didesnį darbą padarius ateidavo iš jo laiškas su jo vertinimu, pagyrimu. Negailėjo laiko susitikimams su jaunimu, skiriamais dirbti Lietuvos diplomatais. Ilgam atsiminsiu 1993 m. vasaros pokalbį su dr. Stasiu A. Bačkiu Vilniuje, jo bute Universiteto gatvėje, apie diplomatiją, būsimą mano darbą Vašingtone, didžiai vertingus jo dalykinius patarimus. Įteikė daugelio svarbių savo straipsnių apie Lietuvos diplomatiją sovietų okupacijos metais veiklą, kurių nebuvau matęs ir kurie taip pravertė Vašingtone. Kalbėjomės ilgai. Tik raginau rašyti apie praeitį, rašyti apie tai, ką žino, kas bus svarbu visai lietuvių tautai. Jau tada skundėsi sveikata, negalia, tačiau dar daug spėjo nuveikti, parašyti, išspausdinti.

Biografiniai bruožai

Dr. Stasys Antanas Bačkis gimė 1906 m. vasario 10 d. Biržų apskrities, Joniškėlio valsčiaus Pantakonių kaimo ūkininkų Juozo ir Elzbietos Bačkių šeimoje. Mokslus ėjo Panevėžio vyrų gimnazijoje. Čia jį mokė žinomi Lietuvos pedagogai – istorikas Jonas Yčas, rašytojai ir publicistai Julijonas Lindė-Dobilas, Matas Grigonis, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, skulptorius (klasės auklėtojas) Juozas Zikaras, muzikas Mykolas Karka. Nemaža dalis bendramokslių tapo žymiais Lietuvos žmonėmis – architektas Feliksas Bielinskis, poetai Jonas Graičiūnas ir Kazys Inčiūra, istorikai Adolfas Šapoka ir Povilas Šležas, kunigas Alfonsas Lipnickas-Lipniūnas, gamtininkas Alfonsas Palionis.

Baigęs gimnaziją, Stasys Antanas Bačkis 1925 m. pradėjo studijuoti istoriją Lietuvos universitete. Tačiau likimas pasuko kita vaga: jaunuolis, gavęs Užsienio reikalų ministerijos vienerių metų stipendiją, tais pačiais metais išvyko į Paryžių studijuoti teisės. Vėliau, finansiškai remiamas savo dėdės kunigo Stasio Bačkio ir tapęs Švietimo ministerijos stipendiatu, galėjo tęsti ir baigti teisės mokslų studijas Paryžiaus universiteto Teisės fakultete. 1928 m. gruodžio 4 d. jam buvo suteiktas teisės licenciato laipsnis. 1929 m. rugsėjo 12 d. jis gavo Paryžiaus universiteto Teisės fakulteto Aukštųjų viešosios teisės mokslų diplomą, 1930 m. rugsėjo 6 d. – Aukštųjų politinės ekonomijos mokslų diplomą. Tais pačiais metais baigęs Paryžiaus universiteto Aukštųjų tarptautinių mokslų institutą, Stasys Antanas Bačkis tapo diplomuotu tarptautinės teisės specialistu.

Diplomatinėje tarnyboje

Velionis diplomatinę karjerą pradėjo 1930 m. lapkričio 1 d. Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. 1930-1934 m. dirbo Politikos departamento sekretoriumi. Jam teko redaguoti sutarčių rinkinių leidinius, versti iš užsienio kalbų į lietuvių kalbą įvairius dokumentus, pavyzdžiui, Hagos tribunolo sprendimus Kaišiadorių-Lentvario byloje su Lenkija 1931 m. ir 1932 m. byloje su Klaipėdos konvencijos 1924 m. signatarais – Prancūzija, Anglija, Italija ir Japonija. Nuo 1934 iki 1938 m. dirbo užsienio reikalų ministerio asmeniniu sekretoriumi. Tuo metu jam teko būti Lietuvos delegacijos generaliniu sekretoriumi septyniose Baltijos santarvės užsienio reikalų ministerių konferencijose Kaune, Rygoje, Taline.

Paryžiuje ir kitur

Nuo 1938 m. prasidėjo Stasio Antano Bačkio aktyvi diplomatinė veikla Prancūzijoje. 1938 m. rugpjūčio 1 d. jis buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės pirmuoju sekretoriumi Paryžiuje, 1939 m. birželio 1 d. – pasiuntinybės patarėju. 1943 m. rugsėjo mėnesį, vokiečiams areštavus įgaliotąjį ministerį Petrą Klimą, jis tapo neoficialiu Lietuvos atstovu Prancūzijoje – rūpinosi pasiuntinybės turtu Paryžiuje ir tvarkė visus pasiuntinybės reikalus su Lietuva. Nesitraukdamas iš tiesioginių pareigų, 1943 m. gegužės 22 d. Paryžiaus universiteto Teisių fakultete apgynė teisės daktaro disertaciją "Lietuvos ir Šventojo Sosto konkordatas". Po Antrojo pasaulinio karo toliau tęsė Lietuvos diplomato darbą ir kovojo už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. 1943-1960 m. buvo Lietuvos atstovas Prancūzijoje, 1960-1987 m. – Lietuvos atstovas Vašingtone, 1977-1987 m. – Lietuvos atstovas JAV, o nuo 1983 m. gruodžio 24 d. tapo Lietuvos diplomatijos šefu. 1989 m. gruodžio 19 d. perdavė Lietuvos atstovo pareigas JAV Stasiui Lozoraičiui (jaunesniajam) ir persikėlė į Paryžių. 1991 m. rugsėjo 6 d. baigė diplomatinę tarnybą, 1993 m. balandžio 27 d. su žmona grįžo į Lietuvą.

Stasys Antanas Bačkis yra paskelbęs keliasdešimt straipsnių visuomeniniais, politiniais, teisiniais klausimais Lietuvoje ir išeivijoje.

Velionis už nuopelnus Lietuvos diplomatijai yra apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino I laipsnio (1996.02.08), Švedijos Šiaurinės Žvaigždės IV laipsnio (1935.07.10), Latvijos Trijų Žvaigždžių III laipsnio (1937.11.16), Italijos "Corona d'Italia" III laipsnio (1937.12.02), Prancūzijos garbės legiono karininko laipsnio (1996.06.28) ordinais bei Vatikano Šv. Grigaliaus Didžiojo IV laipsnio ordino garbės ženklu (1950.10.28). Be to, jis Klaipėdos universiteto garbės daktaras (1995) ir Joniškėlio miesto bei Pasvalio krašto garbės pilietis (1996).

Tvirtų principų žmogus

Velionis buvo uolus ir tvirtas katalikas, ateitininkas, visą savo gyvenimą grindęs krikščioniškomis vertybėmis, šios organizacijos garbės teismo narys ir garbės pirmininkas, Lietuvos katalikų mokslo akademijos at-

(Nukelta į 2-tą psl.)

Lietuvos atstovas Jungtinėms Amerikos valstijoms dr. STASYS ANTANAS BAČKIS su tuometiniu JAV prezidentu RONALDU REAGAN'U Vašingtone

Šiame numeryje

Pažanga ir pareigos
Rimtų gairių nustatymas gali sugrąžinti kartas į tiesesnį kelią
Netekome diplomatijos veterano
Velionį Stasį Antaną Bačkį prisimena Lietuvos ambasadorius
Nuosavybės grąžinimas Lietuvoje
Nesugebame gyventi kaip vienos tautos sūnums pritinka
Biurokratijai siaučiant kenčia ir šeima
Kai nėra nė vieno šlubo vokiečio, nėra ir tvarkos
Mokiniai prezidento sutiktuvėse
Man patiko, kad jam džiaugsmo ašaros riedėjo...
Kudirka miręs, jo idėjos gyvos
Gerbė kiekvieno asmens tikėjimo ir pažiūrų laisvę
"De Balten"
Belgijoje išleista knyga pravers politinių mokslų studentams

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $42, pusmetinė – $21, rėmėjo – $52, garbės – $62. Oro paštu į užjūrius – $135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $42.00, supporter $52.00, honorary $62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Juos pagerbė Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS (kairėje) gėlių vainiku. Prie paminklo – Toronto lietuvių šaulių kuopos vadas V. PEČIULIS **Nuotr. RSJ**

Biurokratijai siaučiant kenčia ir šeima

Nesėkminga septintoji Mindaugėlio diena

ANTANINA GARMUTĖ

Iki šiol svarbiausia ekonominės gerovės kliūtis buvo lyg ir niekaip neišmirštantys pensininkai. Karta, išeinanti iš gyvenimo. Bet yra ir kita, tautos ateitimi vadinama. Ateinančiųjų karta. Sutinkame juos su džiaugsmu ir viltimi.

Prieš kelerius metus iš Karaliaučiaus krašto grįžusi į Tėvynę Pečiulių šeima susilaukė trečio sūnelio Mindaugo. Mažylio atėjimas į šį pasaulį neapsiėjo be mūsų, pensininkų pagalbos. Lietuvoje gimstamumas sparčiai mažėja, todėl į pasiryžusius auginti trečią vaiką, pasak Giedrės Pečiulienės, kai kas žiūri kaip į ne visai normalius. Tai patyrė ir ji. Dar buvo likęs geras pusantro mėnesio iki gimdymo, kai rajono ligoninėje jai pasiūlė tuoj pat atlikt antrąjį Cezario pjūvį. "Nesutikau. Kreipiausi į jaunystės laikų bičiulę ir su džiaugsmu dar kartą įsitikinau, kad pasaulyje yra daug gerų žmonių. Ir Mindaugas gimė išnešiotas, natūraliu būdu. Pasaulį išvydo rūpestingose gydytojos Audronės Griniūtės-Smailienės rankose". Reikia vyrų Lietuvai, o broliukams – broliuko! – šypsosi daktarė. Giedrė ir mažylis po vienos paros buvo išrašyti į namus.

Su Mindaugu šeima tapo daugiavaikė. Tik jo broliukai Lietuvos piliečiais tapo paprasčiau: nuėjo tėvas į metrikacijos biurą ir per pusvalandį gavo vaiko metrikus. Dabargi Mindaugo ir jo bendraamžių laukia didesnės ceremonijos... Septintoji mažojo Mindaugo gyvenimo diena. Ankstyvas spalio rytas. Šeima su naujagimiu išdygsta mano buto duryse:

– Padėkite gauti vaiko metrikus – ramiai paprašė Giedrė.

– Norėtume per vieną dieną susitvarkyti. Vakar nepavyko.

– Ar tai sunku?

– O taip! Reikia eiti į daugybę įstaigų, visur eilės. Vaikas išalksta. Dabar pamaitintas, tai ramus išbus apie 4 valandas. Skubėkim!

Eilė metrikacijos biure. Kabinete dirba 3 valdininkės (ne tarnautojos), dvi plepa, trečioji atleidinėja žmones. Ji atsiverčia Giedrės pasą, perskaito ten įrašytus vaikų vardus: "Oha, Mantas ir Gediminas. O koks bus naujagimio vardas?"

– Mindaugas!

– Gerai, – darbuotoja kažką užrašo ant kvitelio, įteikia jį Giedrei ir pasako, kur lėkti toliau.

Vertimų biure žmonių – kaip silkių statinėje. Bet čia aš turiu pažįstamą, todėl laukti nereikia. Reikalas tas, kad lietuviškus pasus mes visi turime, o metrikai ir santuokos liudijimai tebėra seno pavyzdžio, su rusiškais įrašais. Reikia naujų. Vertėjas išverčia Mindaugo tėvų santuokos liudijimą, perrašo kompiuteriu, užantspauduoja. Lekiame pas notarą. Žmonių daug, pažinties nėra. Belaukdami perskaitome kas parašyta metrikacijos kvitelyje: ogi naujagimo vardas "Gediminas II".

– Čia dabar! Nustemba Giedrė, – kodėl Gediminas antrasis? Šeimoje du vaikai – vienu vardu? Gerai, kad apsižiūrėjau.

Iš notaro vykstame į archyvą. Eilėn atsistoja naujagimio tėvas Edmundas. Mudvi liekame automobilyje su vaiku, kuris ima čirpauti. Po valandos ateina nieko nepešęs vaiko tėvas: "Eik tu, – sako žmonai, – aš ne motina. Reikia motinos"! Giedrė nueina, atstovi eilę, grįžta su kitu lapeliu. Skubam į banką. Jie čia žyminio mokesčio nepriima. Artimiausias bankas – miesto centre. Eilę atstovi Edmundas. Dabar važiuojame priduoti dokumentus jų naujam santuokos liudijimui. Eilėn stoja Giedrė. Mudu su Edmundu maldome klykiantį vaiką. Už pusvalandžio grįžta Giedrė. Tuščiomis.

– Vaiką pagimdyti lengviau, negu jį užregistruoti, – sako ji. – Liepė laukti, o kai eilė priėjo pareiškė, kad šiandien tik išdavinės, o ne priiminės dokumentus. Atvažiuosim rytoj.

Atvažiavo. Valdininkė išvykusi į Vilnių. O pakeisti nėra kam. Taip baigėsi Mindaugo septintoji, aštuntoji ir dar kelios gyvenimo pradžios dienos. Metrikus jis pagaliau GAVO!

Valdo mus valdininkija, ką ir besakyti. Anot Edmundo, kai nėra nė vieno šlubo vokiečio, nėra ir tvarkos. Niekas už nieką neatsakingas. Jiems svarbu kuo daugiau mokesčių surinkti valstybės biudžetui.

Ramiu kūdikišku miegu miega Mindaugas. Nežino jis, kad jo tėvelis po 2-jų savaičių papildys bedarbių eiles. Bankrotuoja kelių statybos įmonė "Milresta", kurioje jis – tegu ir už mažiausią atlyginimą – dirbo. Bet... vyras nesigaili grįžęs iš Rytprūsių į Lietuvą. Tėvynė, kaip Motina yra viena. Reikia išvargti kartu su ja. "Reikia", – santūriai ištaria. – Čia turi užaugti vaikai..." (Adresas. Edmundas Pečiulis, Novos km., Zapyškio paštas, Kauno apskr. Lithuania).

• Jau taip gyvenime esti – jei žmogus negalvoja apie laimę ar nelaimę, o tik stengiasi stropiai atlikti savo pareigą, laimė ateina savaime, nors žmogui priseina gyventi varge ir neturte. **(Humboldt)**

Prieš kelerius metus į Lietuvą iš Rytprūsių sugrįžusi Pečiulių šeima sulaukė trečiojo sūnelio Mindaugo **Nuotr. A. Garmutės**

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija š.m. spalio 7 d. įregistravo Kauno aukštesniąją katechetų mokyklą ir suteikė jai aukštesniosios mokyklos statusą. Mokyklos tikslas – rengti kvalifikuotus religinio švietimo specialistus, galinčius sėkmingai dirbti mokyklose ir sugebančius ruošti vadovus vaikų bei jaunimo religinėms organizacijoms.

Lietuvos vyskupų konferencijos 2000 metų jubiliejaus komitete š.m. spalio 7 d. įvyko posėdis ekumeniniam projektui aptarti. Dalyvavo šio komiteto atsakingasis sekretorius kun. R. Makrickas, ortodoksų kun. T. Vitalijus, liuteronų kun. T. Mindaugas. Nutarta sudaryti kiekvienos konfesijos darbo grupes programai paruošti. Katalikams vadovaus kun. A. Saulaitis, SJ, ir Jubiliejaus komitetas. Bus stengiamasi, kad bendros maldos idėja pasiektų ir mažesnius Lietuvos miestus.

Kauno kunigų seminarijos Švč. Trejybės šventovė, buvusi skirta tik seminarijos auklėtiniams, arkivyskupo S. Tamkevičiaus potvarkiu, nuo š.m. spalio 3 d. atidaryta visiems tikintiesiems. Tą dieną Mišias koncelebravo arkivyskupas S. Tamkevičius, kun. L. Zaremba, SJ, kun. R. Dulskis, mons. V. S. Vaičiūnas ir kun. A. Žukauskas. Arkivyskupas per pamokslą pabrėžė, kad šios šventovės sienos yra mačiusios labai daug idealizmo, todėl esą vilties, kad čia ateis jaunimas, siekiantis tiesos ir gėrio.

Kun. Juliaus Sasnausko, OFM, pamokslų ir straipsnių rinkinį išleido leidykla "Vyturys". Knygos pristatymas įvyko š.m. spalio 5 d. Vilniaus Bernardinų vienuolyno šventovėje, į kurią prisirinko gausus būrys žmonių – studentų, poetų, dailininkų, jaunimėlio ir apylinkės tikinčiųjų. Knygos pavadinimas "Dar kartą – Žmogaus Sūnus" būdingas šio kunigo pamokslininko sakymams apie gyvenimą ir žmones, kuriems gyventi gera ir kuriems – ne. Knygoje taip pat išspausdinta pora viešai pasakytų kalbų ir autoriaus pokalbis su poetu Sigitu Geda. Kalbėjęs pranciškonų provincijolas kun. Sigitas Jurčys, OFM, pastebėjo, kad šią knygą perskaičius gyvenimas nepalengvės, bet padės kaip padeda poezija ar pakeltas žvilgsnis į šventovės varpinę.

Lietuvos vyskupų konferencijos visuotinis posėdis įvyko Vilniuje š.m. lapkričio 3 d. Savo įspūdžiais iš baigiamosios Vyskupų sinodo Europai sesijos su dalyviais pasidalino apaštalinis nuncijus Lietuvoje Erwin J. Ender. Vyskupų konferencijos pirmininko pareigas dvi kadencijas iš eilės ėjusį arkivyskupą Audrį J. Bačkį per rinkimus pakeitė Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius. Buvęs pirmininkas padėkojo vyskupams už bendradarbiavimą ir užtikrino paramą naujai išrinktajam. Posėdyje svarstytas statuto pakeitimas derinant jį su Šventojo Sosto reikalavimais, tartasi diakonato institucijos įvedimo reikalu, aptartas katalikų televizijos studijos bei universitetinės sielovados problemos. Svarstyta galimybė organizuoti maldininkų kelionę į Romą 2000 m. kovo 4 d. ir ten dalyvauti Pasaulio lietuvių dienoje. Apsvarstytas giesmių šventės "Kristui gieda Lietuva" renginys, numatytas Vilniuje 2000 m. liepos 2 d.

Kauno jėzuitų gimnazija š.m. spalio 8-9 d.d. šventė savo 350 metų gyvavimo sukaktį. Iškilmės prasidėjo Mišiomis Šv. Pranciškaus Ksavero šventovėje. Mišias koncelebravo šios gimnazijos auklėtinis vysk. V. Michelevičius ir kiti kunigai. Pamokslą pasakė irgi tos gimnazijos buvęs moksleivis mons. P. Tamulevičius. Raštu sveikino arkivyskupas S. Tamkevičius ir kardinolas V. Sladkevičius. Mišiose dalyvavo Lietuvos katalikiškų mokyklų ir gimnazijų atstovai, vyriausybės bei seimo nariai, Švietimo ministerijos ir miesto savivaldybės pareigūnai. Pasirodė ir 28 asmenų delegacija iš Eichstaetto Willibaldo gimnazijos bei kiti katalikiškojo švietimo atstovai iš Vokietijos, Belgijos, Danijos ir JAV. Iškilmingoje konferencijoje visus sveikino Lietuvos seimo pirmininkas V. Landsbergis. Apie senąjį jėzuitų švietimą kalbėjo prof. E. Ulčinskaitė, mintimis apie jėzuitų teatrą pasidalino V. Truskauskaitė. Jėzuitų provincijolas kun. A. Saulaitis, SJ, savo žodyje pabrėžė krikščioniško solidarumo svarbą ir kovą už teisingumą. Kiti kalbėtojai įvairiais požiūriais apžvelgė jėzuitų veiklą ir nuopelnus Lietuvos švietimui. Už visokeriopą paramą dėkojo gimnazijos direktorius kun. G. Vitkus. Sveikinimo telegramas atsiuntė Lietuvos prezidentas V. Adamkus, Jėzaus draugijos gen. vyresnysis Peter Hans Kolvenbachas, švietimo ministeris K. Platelis ir kiti. Šventė baigta K. Binkio suvaidintu "Atžalynu" bei krepšinio varžybomis. Dalyviai aplankė parodas, susitiko su draugais bei mokytojais. Gimnazijos kieme kun. A. Saulaitis, SJ, atidengė ir pašventino jubiliejinį vitražą, o Pažaislyje buvo pasodintas sukaktuvinis ąžuoliukas. Šiuo metu gimnazijoje mokosi 547 moksleiviai, dirba 56 mokytojai.

Nuosavybės grąžinimas Lietuvoje

Knygnešio vaikaitis negali atgauti neteisėtai sovietų atimtos senelio nuosavybės dėl siautėjančios biurokratijos

JONAS DAILIDĖ,
laisvės kovų dalyvis

Šviesos ir Kultūros nešėjas Antanas Baltrušaitis Lietuvoje plačiai žinomas knygnešys Antanėlio vardu. 1927 m. jis apie save pasakojo ("Knygnešys", 1928 m.):

"Kovoje dėl spaudos uoliai darbavausi dvidešimt metų. Kratos ir suėmimo laukdavau kasdieną. Visuomet reikėjo būti pasiruošus – nežinojau nei dienos, nei valandos... Buvau kratomas, sėdėjau arešte ir kalėjime. Troškau spaudos atgavimo. Tikėjomės, kad mes, atgavę spaudą, visi stengsimės mokytis, kultūrėti, kad pražus tamsybė ir svaigalai, santaikoj gyvensim ir džiaugsimės. Tikrai nemaniau, kad būsime tokie nuožmūs, pilni neapykantos, nesugyvensim, kaip broliams ir vienos tautos sūnums pritinka.

Ona Riklikytė, kurią buvau išmokęs nešti knygas, daug vargo ir arešto per mane patyrė. Aš ją vedžiau. Nutarėme bendromis jėgomis užsidirbti sau duonos... Dirbome dieną ir naktį. Jau turėjome nuosavus namus ir didelę parduotuvę... ir tik per darbingumą, rūpestingumą ir uolumą išlipome į krantą".

Taip baigė savo pasakojimą viso Suvalkų krašto knygnešių administratorius Antanas Baltrušaitis-Antanėlis.

Per didelį vargą ir triūsą įsigytus namus K. Naumiestyje Tilto 12 II-jo Pasaulinio karo audros nepalietė. Jie stovi ir šiandien, tarytum laukdami savo tikrųjų šeimininkų.

Lietuvos okupacijos ir II-sis Pasaulinis karas žiauriai palietė knygnešio Antano Baltrušaičio šeimą. Jo vienturtės dukters Valerijos vyras, Antanas Igaunis, Lietuvos karininkas, 1940 m. buvo suimtas, kalintas ir ištremtas į TSRS gilumą. Duktė Valerija, likusi viena su keturiais vaikais, netekusi vyro, patyrė daug vargo ir nerimo dėl savo ir vaikų likimo, nes grėsė tremtis. Jos vengiant, karo audroms siaučiant, teko pasitraukti į Vakarus. Šeima buvo išblaškyta po įvairias pasaulio šalis.

A. Baltrušaitis su žmona pateko į Vokietiją. Tuščiomis rankomis, blaškantis fronto sūkuryje, svetimame krašte nelengva buvo įsikurti. Sunkios gyvenimo sąlygos, patirti išgyvenimai, visiškai palaužė šio garbingo žmogaus sveikatą. Neišsipildė jo svajonė grįžti į savo tėvynę ir savo darbu užgyventus namus K. Naumiestyje. Tačiau ir sugrįžus, vargu ar nebūtų patekęs į Sibirą, kaip ir daugelis lietuvių patriotų. A. Baltrušatis mirė Vokietijoje 1949 m. gruodžio 15 d., 23 val. 30 min.

Šiais metais sukaks 50 metų nuo knygnešio A. Baltrušaičio mirties. Reikia tikėtis, kad ši mirties sukaktis bus tinkamai ir garbingai paminėta Lietuvoje.

Po daugelio tremties ir kalinimo metų, tarpininkaujant JAV prezidentui ir vyriausybei, pavyko Antaną Igaunį susigrąžinti į šeimą, po karo apsigyvenusią JAV. Tačiau šeimos šiluma džiaugėsi neilgai, nes sunkios lagerio sąlygos buvo palaužusios jo sveikatą.

Atstačius Lietuvos nepriklausomybę, atsirado A. Baltrušaičio vienturtės dukters Valerijos Igaunienės sūnus Norbertas, knygnešio vaikaitis. Žinodamas savo senelio garbingą knygnešio kelią, jo vargus ir džiaugsmus, atvykęs iš tolimosios Australijos ne kartą aplankė ir K. Naumiestį. Su gilia nostalgija vaikštinėjo aplink senelių namus, ilgai nesiryždamas praverti čia įsikūrusios K. Naumiesčio Ryšių kontoros duris, nors turi Lietuvos pilietybę ir jos pasą.

Norbertas, žinodamas, kad jo senelis A. Baltrušaitis tik per didelį darbingumą, rūpestingumą ir uolumą įsigijo nekilnojamąjį turtą K. Naumiestyje Tilto 12, susipažinęs su Lietuvos įstatymais, kaip vienintelis paveldėtojas nutarė pareikšti pretenzijas į jį. Su šiuo apsisprendimu prasidėjo knygnešio vaikaičio kančios bei vargai, varstant įvairių įstaigų duris.

Lietuvos Piliečių nuosavybės teisių išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 1997 m. liepos mėn. 1 d. nr. VIII-359 I sk. bendrose nuostatose pabrėžiama, kad 1990 m. kovo 11 d. aktais atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, nustojo veikę svetimos valstybės primesti įstatymai, kuriais okupacinė valdžia iš Lietuvos piliečių neteisėtai atėmė jų turėtą turtą. Tad piliečių prieš okupaciją įgytos nuosavybės teisės nepanaikintos ir turi tęstinumą.

Atrodo, viskas pasakyta aiškiai ir teisingai. Belieka įteikti prašymą ir dokumentus, patvirtinančius Lietuvos pilietybę, giminystės ryšį, nuosavybės teisę į išlikusį nekilnojamąjį turtą, ir išlikusio nekilnojamojo turto grąžinimas ar teisingas kompensavimas už jį bus išpręstas.

Deja, knygnešio vaikaičiui ši problema sprendžiasi sunkiai. Dabartiniu metu, jau privačios nuosavybės teise, A. Baltrušaičiui priklausęs turtas, valdomas AB "Lietuvos telekomas", turto grąžinimo ar kompensavimo už jį sprendimo nepriima motyvuodamas, kad nei vienas pateiktas dokumentas neįrodo, jog namas K. Naumiestyje Tilto gt. 12 buvo suvalstybintas ar kitaip nusavintas. AB "Lietuvos telekomas" nepripažįsta pristatytos pažymos iš archyvo, kurioje aiškiai matosi, kad minėtus namus LTSR K. Naumiesčio Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas manipuliavo savo nuožiūra; 1951 m. kaip valstybinę nuosavybę pervedė K. Naumiesčio Butų ūkio valdybai, vėliau – į K. Naumiesčio rajoninės Ryšių kontoros balansą ir t.t.

Žmogui, gyvenančiam demokratiniame laisvame pasaulyje, sunku suprasti, kas vyksta Lietuvoje. Ar tai nėra kaltas šaltas biurokratinis požiūris į sprendžiamo klausimo esmę? Kol Lietuvoje nebus peržengtas biurokratizmo barjeras ir į Lietuvos žmones bus žvelgiama šalto biurokrato, bet ne žmoniškumo akimis, Lietuvoje esama padėtimi nepasitenkinimas didės.

Visus biurokratinius barjerus reikia skubiai laužyti. Į kiekvieną Lietuvos žmogų reikia atsigręžti nuoširdžiai, su meile, kad, atstačius nepriklausomybę vėl, kaip prieš daugelį metų, netektų pareikšti nusivylimo, kaip pareiškė knygnešys Antanėlis: nesugebame gyventi kaip broliams ir vienos tautos sūnums pritinka!

Netekome...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kūrimo išeivijoje pradininkas.

Šeima buvo labai svarbi velionies gyvenime. Su ištikima žmona ir bendražyge Ona Galvydaite-Bačkiene užaugino du sūnus – Vilniaus arkivyskupą metropolitą Audrį Juozą Bačkį ir buvusį Lietuvos ambasadorių Paryžiuje Ričardą Bačkį.

Dr. Stasys Antanas Bačkis savo veikla ir gyvenimu stovi iškiliausių Lietuvos diplomatų tarpe. Savo ilgamečiu atsidavimu Lietuvai, patriotizmu, energinga visuomenine veikla jis tapo puikiu pavyzdžiu jaunajai Lietuvos diplomatų kartai.

Tebūnie jam lengva Lietuvos žemelė, dėl kurios laisvės jis kovojo visą sąmoningą savo gyvenimą.

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

svarbus asmuo, neteikia deramos reikšmės šiai problemai". Ji nesulaukus seimo pirmininko paramos, nebuvo pakviesta į Tėvynės sąjungos politinės tarybos posėdį, kuriame buvo aptariamas biudžeto tikslinimas.

Sumažintos biudžeto išlaidos

ELTA praneša, kad spalio 14 d. Lietuvos seimo visuotiniame posėdyje buvo patikslintas šių metų valstybės biudžeto įstatymas. Išlaidos sumažintos 450 mln. litų, biudžeto planas numatomas 6,760,832,000 litų. Pataisos įstatymui buvo skeptiškai vertinamos, vyriausybė paraginta vykdyti griežtą mokesčių administravimo politiką.

Ryšiai su Portugalija

Lietuvos užsienio reikalų viceministeris Algimantas Rimkūnas lankėsi Portugalijoje lapkričio pradžioje. Ši valstybė ruošiasi pirmininkauti Europos sąjungai. Buvo aptarta ES plėtra ir Lietuvos pasiruošimas derybom dėl narystės. Ekonomikos ministerijoje buvo pasirašyta Lietuvos ir Portugalijos sutartis dėl bendradarbiavimo turizmo srityje. Portugalijos katalikiškajame universitete A. Rimkūnas skaitė paskaitą apie Lietuvos ekonominę būklę. **RSJ**

MIELAI MOKSLO DRAUGEI

AtA

IRENAI GARUNKŠTIENEI

mirus,

vyrui, dukroms bei sūnui su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Irena Paškevičienė *Dalia Scott*
Dana Dargienė *Palmyra Kučinskaitė*

You could be calling Lithuania right now for only $0.49 a minute!

That's right.
Only $0.49 a minute

EVERY MINUTE-ANY DAY YOU CALL ANY TIME YOU CALL

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance charges-from Canada to Lithuania and around the world.

CHECK OUT THESE GREAT LONG DISTANCE RATES:

Austria	$0.34
Australia	$0.18
Belgium	$0.25
Denmark	$0.39
France	$0.23
Germany	$0.18
Poland	$0.49

NO contract
NO monthly fee
NO hidden cost
NO hassle
NO extra numbers to dial

WE ALSO OFFER GREAT RATES TO CANADA AND U.S.

CANADA	$0.10
U.S.	$0.12

Call us at: (416) 363-8894 or 1-800-567-8040

Altline Communications has been helping Canadians save on their long distance since 1990. Our full range of services includes data lines, 800/888 numbers, calling cards and Internet Service.

ALTLINE communications

100 Adelaide Street West, Suite 1101, Toronto, Ont. M5H 1S3

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip $100,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą
per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ !

Toronto Maironio mokyklos mokiniai ir vadovės, pasitikę Lietuvos Prezidentą VALDĄ ADAMKŲ ir p. ALMĄ ADAMKIENĘ Toronto aerodrome š.m. spalio 23 d.

Tragiškas sovietų-nacių sandėris

Ribbentropo-Molotovo sutartis, pasirašyta prieš 60 metų, vadovaujant Stalinui, įžiebė Antrąjį pasaulinį karą, kuriame žuvo nesuskaičiuojami milijonai žmonių

J. P. KEDYS, Australija

1938 m. Hitleriui užėmus Austriją ir Čekoslovakiją, Anglija ir ypač Prancūzija pasijuto rimtame pavojuje. Tada jos pradėjo derybas su Sovietų Sąjunga, siekdamos sudaryti bendrą frontą prieš Vokietiją, nes ši jau pradėjo grasinti Lenkijai. Šios derybos vyko labai lėtai ir nepatenkinamai. Mat karo su Vokietija atveju Sovietų Sąjunga, norėdama padėti Prancūzijai ir Anglijai, galėtų tik siųsdama Raudonąją armiją per Lenkiją, kuri griežtai atmetė tokį planą, nes gerai žinojo dar iš 1920-ųjų metų, kad Raudonoji armija, įžengusi į Lenkiją, be karo iš jos neišeis! Stalino tikslas buvo ne karo išvengti, bet jį sukelti tarp kapitalistinių valstybių.

Stalinas – į nacių pusę

Tai įvyko visai nelauktai, bet palaipsniui. Tai nustebino net Hitlerį. 1939 m. pradžioje sovietų pasiuntinys Berlyne A. Merekalovas, labai retas svečias Berlyno Užsienio reikalų ministerijoj, pasirodė su tokiu pasiūlymu: "Sovietų S-ga pageidauja pradėti naują laikotarpį Vokietijos-Sovietų S-gos ūkiniuose santykiuose". Tai buvo visai nelauktas politinis Europos sudrebinimas, bet tai, kaip vėliau pamatysime, tik jo pradžia.

Daug svarbesnis Sovietų S-gos politinis ėjimas buvo Stalino kalba 1939.III.10. XVIII komunistų partijos kongrese Maskvoje. Ten Stalinas daug daugiau kritikos pareiškė Anglijai negu Vokietijai. Jis apkaltino Vakarų demokratus anglus ir prancūzus, kad jie verčia vokiečius eiti į Rytus, sakydami: "Tik pradėti karą su bolševikais, ir visa kita bus saugu. Tai atrodo kaip padrąsinimas... Atrodo, kad tai buvo siekimas parodyti pavojų iš Sovietų S-gos Vokietijai be jokios priežasties..." Tai Stalino žodžiai!

1939.IV.20 sovietų ambasadorius vėl atsilankė Užsienio reikalų ministerijoje ir jau su visai atvirom kortom, liečiančiom ne ūkinius reikalus, bet "kietą" politiką. Jis taip kalbėjo: "Rusijos politika visada sekė tiesią liniją... Rusija nepanaudojo dabartinių nesutarimų tarp Vokietijos ir Vakarų demokratijų prieš Jus (suprask – vokiečius). Iš Rusijos pusės nėra jokių kliūčių gyventi normalų gyvenimą su vokiečiais; normalūs santykiai galėtų augti į stiprėjančius santykius".

"Bomba" kremliuje

1939.V.3 Maskvoje sprogo politinė bomba: Stalinas atleido ilgametį ir labai patikimą Užsienio reikalų komisarą M. Litvinovą ir į jo vietą paskyrė V. Molotovą. Mat M. Litvinovas buvo žydas. Stalinas paaukojo savo patikimą komisarą, kad patenkintų Fiurerio antisemitinius jausmus. Šie Stalino politiniai ėjimai rodo jo nepaprastą politinį taikstymasi su Hitlerio politika, kad sukeltų karą Europoje.

Hitleris padarė iš šių Stalino nuolaidų atitinkamą išvadą: jo "Mein Kampf" knygoje įrašytas planas "Žygis į Rytus" turi dabar palankiausias sąlygas.

Derybos ir "Slaptieji protokolai"

1939.VIII.23 Ribbentropas su gausa palydovų, patarėjų ir vertėjų atvyko į Maskvą ir po trumpo sustojimo Vokietijos ambasadoje nuvyko į Kremlių deryboms su Molotovu ir Stalinu. Pirmiausia, buvo aptarta ir pasirašyta Saugumo sutartis 10 metų tarp Vokietijos ir Sovietų S-gos. Nesant priekaištų dešimtaisiais metais, sutartis pratęsiama dar 5 metams. Šią sutartį norėjo pasirašyti Vokietija, kad galėtų pradėti karą su Lenkija ir kad Sovietų S-ga neatidarytų antro fronto.

Toliau sekė "slaptieji protokolai". Tai nacių-bolševikų dalybos Rytų Europos nepriklausomų valstybių. Čia Ribbentropas pirmas pareiškė: "Fiureris" sutinka perleisti Sovietų Sąjungos įtakai: Suomiją, Estiją, Latviją, didelę dalį Lenkijos ir mažą dalį Rumunijos, *bet Lietuva pasilieka Vokietijos įtakoj. "Be to, minint Lenkijos teritoriją, išskirtinai buvo paminėta, kad Vilniaus sritis turi būti priskirta Lietuvai.*

Molotovas ir Stalinas, pritrenkti Fiurelio ir Ribbentropo dosnumo, jokio priekaišto nepareiškė. Tačiau keliom dienom praėjus Ribbentropas buvo iškviestas 1939.IX.28 į Maskvą, ir Lietuvos teritoriją naciai pardavė bolševikams už 7,500,000 dol.

Rytų Europos išdavimas

JAV prez. D. Ruzveltas ir Anglijos min. pirmininkas Čerčilis 1941.VIII.14 paskelbė, kaip atrodys Europa nacius nugalėjus. Jie pripažino teisę visiems žmonėms pasirinkti tokią santvarką, kurioje norės gyventi; norėtų matyti nepriklausomas valstybes, kurios buvo pavergtos. Deja, Potsdamo konferencijoje jie įleido Sovietų S-gą į visą Rytų ir Vidurio Europą iki Elbės upės!

Niurnbergo teismas

Pirmoji konferencija karo nusikaltėlių klausimui svarstyti buvo sušaukta Anglijoj, Londone 1942.I.13. Į šią konferenciją savo atstovus paskyrė: Belgija, Čekoslovakija, Prancūzija, Graikija, Liuksenburgas, Olandija, Norvegija, Lenkija ir Jugoslavija. Šalia šių delegatų dalyvavo svečiai – stebėtojai iš Anglijos, Australijos, Kanados, Indijos, N. Zelandijos, P. Afrikos, JAV ir Sovietų S-gos. Kad sovietinis atstovas atvyko kaip stebėtojas, tai dar galima suprasti, bet kad tos konferencijos atstovai vėliau priėmė Sovietų atstovą kaip narį ir dar daugiau – *tie atstovai įsileido Sovietų S-gos narius net prie teisėjų ir kaltintojų stalo, smerktina. Tai visą šią organizaciją pavertė bendraujančia su nusikaltėliais ir nustojusia teisinės bei tarptautinės galios.* Taigi Stalino skirti teisėjai, prokurorai, tardytojai ir kiti teisiniai pareigūnai, dalyvaudami teismo eigoje, pavertė tą teismą ir jo sprendimus niekingais. Dabar tik paaiškėja, kodėl iš Anglijos, Australijos, Kanados, Indijos, N. Zelandijos, Pietų Afrikos ir JAV buvo tik svečiai – stebėtojai, nes jiems buvo teisiškai ir morališkai neįmanoma kartu dalyvauti su Stalino paskirtais Niurnbergo teismo atstovais.

Kodėl to meto JAV ir Anglijos vyriausybės prisidėjo prie šitokio teisinio nusikaltimo, neįmanoma suprasti?! *Karo nusikaltėliams teismas privalėjo būti sudarytas griežtai iš kare nedalyvavusių valstybių ir ypač neįsileisti teisėjų iš Sovietų S-gos, teisusių koncentracijos stovyklose kenčiančius!* Tokių kare nedalyvavusių valstybių apsčiai: Švedija, Šveicarija ir beveik visa Pietų Amerika.

Potsdamo konferencija

Tai didžiausių žmonijos istorijoj žudynių užbaigimo apyskaita, įvykusi nuo 1945.VII.17 iki 1945.VIII.12. Kartu su dideliu skausmu reikia priminti, kad Stalinas, kuris šias istorines žudynes pradėjo, šioje konferencijoje turėjo pagrindinį vaidmenį.

Ši konferencija pripažino ne tik Lenkijos neribotą okupaciją, bet ir visų Rytų ir Vidurio Europos tautų okupacijas Sovietų S-gai, vadovautai Stalino!

Be sovietinių vadų Stalino ir Molotovo, dalyvavo ir yra už nutarimus atsakingi JAV prez. H. Trumanas, D. Britanijos min. pirmininkas W. Čerčilis, vėliau C. Attlee.

Vokiečių paliūdymai

1944 m. pradžioj Anglija ir JAV atmetė vokiečių demokratų planą baigti karą ir priėmė Stalino planą – besąlyginę Vokietijos kapituliaciją. Šis priešnacinių vokiečių paruoštas planas buvo gen. Becko, žymaus priešnacinio veikėjo Gerdlerio ir profesinių sąjungų atstovo Leušnerio. Minėtas planas siūlė: 1. paliaubas Vakaruose, bet ne besąlyginę kapituliaciją; 2. vokiečiai pasitraukia iš Vakaruose užimtų teritorijų į Vokietiją; 3. sąjungininkai sustabdo Vokietijos bombardavimą; 4. Suimamas Hitleris ir perduodamas vokiečių teismui; 5. nuverčiama nacių valdžia; 6. sudaroma nauja valdžia iš priešnacinių partijų; 7. karas tęsiams prieš Sovietų S-gą.

Šitokių ir panašių planų Vokietijos priešnaciniai demokratai buvo perdavę Anglijos ir Amerikos vadovaujantiems politikams – Čerčiliui, Edenui, Dulles, Ruzveltui ir kitiems, *bet visi buvo atmesti, laikantis Stalino reikalavimo* – besąlyginės kapituliacijos.

Kiek milijonų ši beprotiška politika pareikalavo nekaltų žmonių aukų, apskaičiuoti neįmanoma. Anglijos-Amerikos atmetimas vokiečių antinacinių planų ir perdavimas Vidurio-Rytų Europos stalininei Sovietų Sąjungai dar 45 metams tik padvigubino šias milijonines nekaltų žmonių aukas.

Mokiniai prezidento sutiktuvėse

Toronto Maironio mokyklos lituanistinių kursų mokiniai pasakoja savo įspūdžius, kaip jie jautėsi pirmą kartą pamatę ir sutikę Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų Toronte

Spalio 23 d. aš važiavau su VII-IX skyrių mokiniais į aerodromą pagerbti Lietuvos prezidento V. Adamkaus dainomis. Mes visi dėvėjome Maironio mokyklos marškinėlius, tamsias kelnes ar sijonus. Man buvo labai smagu pamatyti p. Adamkų aerodrome, nes man neatrodė, kad aš vėl galėsiu kada nors būti su juo tame pačiame kambaryje. Tai turbūt buvo vienintelis kartas mano gyvenime. Galėjom matyti, kad tikrai Lietuvos prezidentas buvo laimingas, kai mes padainavom, nes jis pradėjo verkti iš džiaugsmo. Man patiko, kad jam džiaugsmo ašaros riedėjo, tiktai tris daineles padainavus.

Laura Puterytė

Kai mes nuvažiavome į aerodromą, mus nuvedė kunigas Edis į koplyčią. Mes ten visas kėdes išnešėme ir sustojome, laukėme ilgą laiką. Pagaliau atėjo prezidentas V. Adamkus su savo žmona ir sargyba. Kai jis atėjo į kambarį, mes dainavome, po to jis kelis žodžius pasakė ir norėjo nusifotografuoti su mumis. Aš dabar suprantu, kodėl prezidentas yra toks svarbus Lietuvai. Mes esame labai laimingi, kad turėjome progą susitikti su juo.

Julija Valiulytė

Aš maniau, kad aerodrome mes lauksim dvi ar tris valandas nieko neveikdami. Ne! Mes nešėm kėdes, dainavom ir laukėm. Aš turėjau vieną uždavinį. Man reikėjo vieną dainą pristatyti ir pradėti dainuoti. Man buvo didelė garbė, kad aš galėjau pradėti dainą "Balnokit, broliai, žirgus". Kai mes ten stovėjom ir atėjo man eilė, mano širdis smarkiai plakė. Galėjai matyti Prezidento akyse, kad jis didžiavosi mumis. Aerodrome buvo labai smagu pamatyti šį istorinį momentą.

Tomas Kuras

Kai laukėme prezidento, visų širdys smarkiai plakė. Visi buvo gana nerviški. Aš maniau, kad apalpsiu. Mokytojos padavė mums po lietuvišką ir kanadišką vėliavėlę, kurias laikėme ir smarkiai dainavome, kai Prezidentas įėjo pro duris. Man atrodė, kad jis labai džiaugėsi, kad mes parodėme tokią didelę pagarbą savo tėvynei ir gimtajai kalbai. Kai pabaigėme dainuoti "Žemė Lietuvos", ponia Šimonėlienė įteikė prezidentui Maironio mokyklos marškinėlius. Paskui mes dainavome "Šlama šilko vėjas" ir "Balnokit, broliai, žirgus". Prezidentas mus pasveikino ir linkėjo laimės moksle. Paskui mes turėjome garbę su prezidentu ir jo žmona padaryti nuotrauką.

Rūta Samonytė

Aš pastebėjau, kad prezidentas susijaudino, kai mes sutikom jį su daina. Jis taip pat atrodė laimingas, kad mes taip didžiuojamės savo protėvių žeme. Šis įvykis buvo ypatingas man todėl, kad ne visi turėjo galimybę sutikti Prezidentą. Aš ilgai prisiminsiu šią progą, nes buvo tokia įdomi. Buvo smagu dainuoti tokias reikšmingas dainas. Visiems buvo labai malonu stovėti prie Prezidento. Aš draugėms papasakojau apie šį įdomų savaitgalį, ir net savo anglų kalbos mokytojai, kai ji klausė, kodėl mano namų darbai tokie trumpi.

Livija Jonaitytė

Buvo labai trumpas susitikimas, bet buvo didelė garbė susitikti su tuo žmogum, kuris dabar valdo Lietuvą. Kai grįžau į mokyklą, visi buvo nustebę, kai papasakojau, kas įvyko. Visi sakė, kad aš buvau labai laiminga turėti šitokią progą. Keletas iš jų nežinojo kur Lietuva yra. Aš labai didžiuojuosi būti lietuvaite. Esu laiminga, kad turėjau šią progą.

Vaida Simonavičiūtė

Prezidentas labai susijaudino, kai pamatė, kad Kanadoje irgi yra lietuviškų dainų ir kad vaikai domisi lietuvišku veikimu. Man buvo labai smagu širdyje, nes pamačiau, kad Prezidentui buvo labai maloni staigmena ir kad jam patiko maža mūsų programėlė. Visi vaikai didžiavosi, kad galėjo dalyvauti tokioje garbingoje šventėje. Aš viską papasakojau draugėms, ir jos labai nustebo, kad aš turėjau tokią nuostabią progą susitikti su tokiu svarbiu žmogum. Jos truputį susidomėjo lietuvišku veikimu ir norėjo žinoti daugiau apie lietuvius. Aš už nieką pasaulyje neiškeisčiau tos dienos.

Vilija Pečiulytė

Kai sužinojau, kad Lietuvos prezidentas atvažiuos į Kanadą ir kad mes, moksleiviai, jam dainuosim aerodrome kai tik jis nusileis, neturėjau didelio noro dainuot. Bet dieną prieš aš pradėjau suprasti, koks čia dalykas bus. Prezidento atvažiavimas buvo labai svarbus Kanados lietuviams. Kad mūsų jaunimas – Maironio mokyklos mokiniai buvo pirmieji Kanados lietuviai, pasitikę prezidentą, buvo tikrai didelė garbė. Prezidentas įėjo į koplytėlę, ir mes pradėjom dainuoti. Jis stovėjo galvą pakėlęs ir turbūt galvojo apie Lietuvą. Kai mes pabaigėm, jis pradėjo kalbėti. Aš dabar užmiršau ką jis sakė.

Linas Paškauskas

Manau, kad Prezidentas buvo labai patenkintas, kai aš dainavau. Aš labai didžiuojuosi, kad esu lietuvaitė. Čia buvo ypatingas įvykis man. Pirmadienį mokykloje aš papasakojau savo anglams draugams apie tai. Dabar galiu sakyti, kad aš mačiau Lietuvos prezidentą. Aš ilgai prisiminsiu tą dieną ir gal galėsiu apie tai papasakoti savo vaikams.

Joana Smailytė

Mes dėvėjom Maironio mokyklos marškinėlius, rodančius, kad vaikai, kurie gyvena Kanadoje, irgi gali kalbėti lietuviškai. Man labai patiko važiuoti į aerodromą susitikti su Lietuvos prezidentu, nes ne visi vaikai gauna tokią progą. Aš manau, kad šią dieną labai ilgai atsiminsiu. Tai buvo didelis, ypatingas įvykis: jis yra Lietuvos Prezidentas, o mes esam Lietuvos vaikai. Mums reikia gerbti lietuvybę.

Jūra Sondaitė

Aš ten ėjau ne dėlto, kad man reikėjo, dėl to, kad norėjau pagerbti Lietuvos Prezidentą ir pasveikinti jį, atvykusį į Kanadą. Aš buvau ten, nes norėjau atstovauti Kanadai ir parodyti, kaip lietuviai čia gyvena. Prezidentas buvo labai malonus, kalbėjo su mumis, padarė su mumis nuotraukas. Viskas buvo labai įdomu, nes mes niekad taip arti prezidento nebuvom. Lietuviams tai buvo ypatingas įvykis. Buvo tokia ypatinga proga, kad net svarbus žmogus, kaip Mississaugos merė, atvyko su juo susitikti.

Julija Šimonėlytė

Man buvo labai svarbu dalyvauti, nes aš norėjau pamatyti Prezidentą. Didžiuojuosi, kad esu lietuvaitė. Aš mačiau Prezidentą, kuris yra tiek pat svarbus kaip Clinton arba Chretien. Aš žinau, kad tą įvykį prisiminsiu, kai sulauksiu 80 metų ir pasakosiu kitoms močiutėms apie šią dieną.

Aleksandra Valaitytė

Pirmą kartą pamačius Prezidentą V. Adamkų, aš labai apsidžiaugiau. Ne visi turi progą sutikti Lietuvos prezidentą. Man buvo malonu matyti, kad mes Prezidentui padarėm džiaugsmo, kad jis prisimins Torontą, Kanados lietuvius ir jaunimą. Tai buvo ypatingas įvykis, nes jis yra Lietuvos prezidentas. Aš atsimenu, kai prezidentas Landsbergis atvažiavo ir su juo susitikau. Aš žinojau, kad jie yra ypatingi žmonės – jie stengiasi padaryti Lietuvą geresne valstybe.

Viktorija Paulionytė

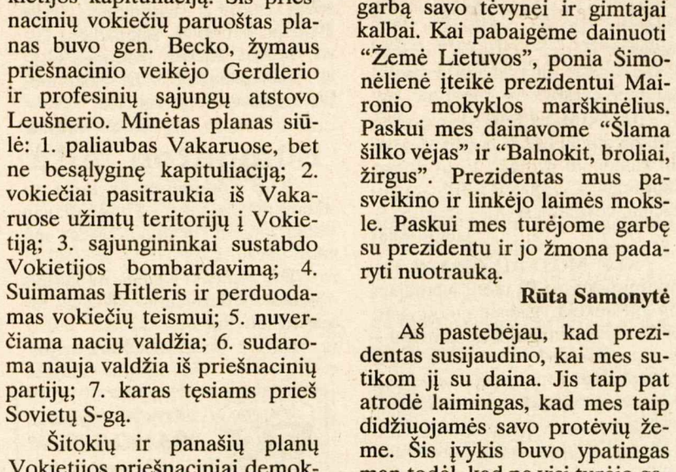

Toronto Maironio mokyklos vedėja A. ŠIMONĖLIENĖ įteikia Lietuvos Prezidentui Valdui Adamkui mokyklos mokinių marškinėlius Toronto aerodrome š.m. spalio 23 d.

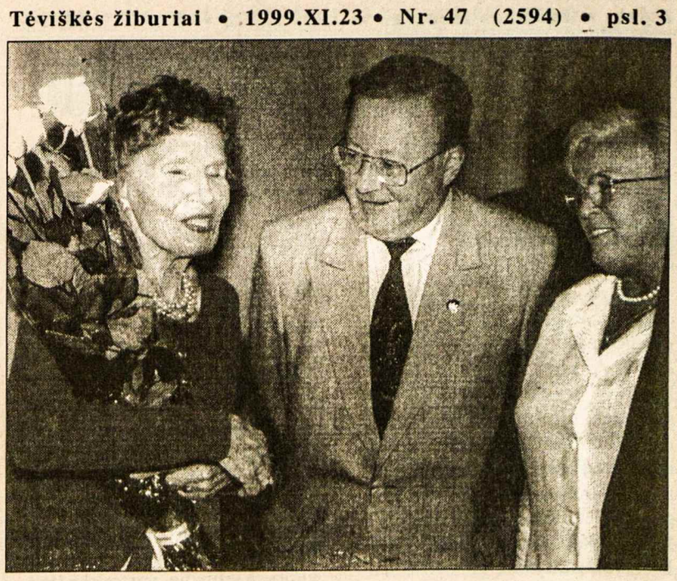

Dailininkė (kalifornietė) ONA DOKALSKAITĖ-PAŠKEVIČIENĖ, jos dailės parodos atidarymo dieną – 1999 m. spalio 9 d. Radvilų rūmuose Vilniuje su VYTAUTU ir GRAŽINA LANDSBERGIAIS, atėjusiais jos pasveikinti su rožėmis

Trys rašytojiškos sukaktys

Lietuvos kaimo rašytojų sąjungai, vadovaujamai Kosto Fedaravičiaus, šiemet suėjo penkeri metai. Ši sukaktis paminėta rugsėjo 25-26 d.d. Kelmėje, statybininkų mokyklos patalpose.

Pirmąją dieną buvo surengta ekskursija rašytojos Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos keliais Užventyje... Aplankėme kraštotyros muziejų buvusiame Pečkauskų – vėliau Smilgevičių – dvaro atnaujintame svirne. Čia mus pasitiko M. Pečkauskaitės biustas. Pasivaikščiojome, pasigėrėjome Užvenčio dvaro gražiųjų liepų alėjomis.

Aplankėme ir Ušnėnus. Čia – Povilo Višinskio gimtinė. Jos šiaudinėje pastogėje įrengtas memorialinis muziejus. Susipažinome su jo nuotraukų paroda bei buities reikmenimis. Netoliese stovėjo ir Julijos Žymantienės-Žemaitės gyvenamasis namas, kur buvo atkurta Julijos jaunystė su jau išėjusiu mokslus Povilu Višinskiu. Jo dėka mūsų Žemaitė, įkopusi į pusamžį, pradėjo plunksnos darbą ir parašė eilę brandžių gyvenimiškų knygų. Dabar šios sodybos nebėra ir toje vietoje, kaip rašytojos atminimo ženklas, stovi akmeninis paminklas. Šio atminimo įamžinimui pasodintas jaunas, gražus, žalias kanadietiškas ąžuoliukas. Jį čia atvežė Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narys, rašytojos Julijos Žemaitės vaikaitis Jonas Truska. Minėtą ąžuoliuką pasodinti teko garbė Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narei, šių eilučių autorei, kuriai talkino Sąjungos pirmininkas Kostas Fedaravičius, valdybos narė Ramunė Palekaitė, Aldona Janaitienė su Jonu Truska – Žemaitės vaikaičiai. Sugiedota "Lietuva brangi". Pabuvoję, pasidžiaugę grįžome į Kelmę.

Kelmėje suruoštas trijų sukakčių iškilmingas vakaras. Pirmiausiai buvo paminėta mūsų tautos didžiojo Varpininko daktaro Vinco Kudirkos 100 metų mirties sukaktis. K. Fedaravičius plačiai apibūdino šios asmenybės gyvenimo kelią. Jis amžiais išliks gyvas mūsų tautos širdyse...

Antroji sukaktis – kaimo rašytojų žurnalo "Ūkininkas", kuris po Lietuvos atgimimo švenčia savo dešimtmetį. Ir trečia sukaktis – Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos penkmetis.

Šia proga buvo paskelbtas 1999 m. išleistos geriausios knygos konkurso laimėtojų pavardės. Pirmasis V. Kudirkos apdovanojimas atiteko Laimutei Macienei už poezijos rinktinę "Laiko ašmenimis". "Varpo" premija paskirta Jonui Truskai už knygą "Gyvenimo trupiniai". Trečiąją Abraomo Kulviečio vardo premija apdovanota Šilalės mokytoja Henrika Aušrienė už poezijos rinktinę "Likimo batutas". Tačiau geriausia knyga 1999 m. pripažinta Kosto Fedaravičiaus "Jonaviečiai".

Šventėje dalyvavo Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. V. Sventickas. Likusieji konkurso dalyviai apdovanoti austinėmis juostomis bei knygomis.

Po koncerto ir oficialiosios dalies – vaišės. Aukštaičių, žemaičių, dzūkų, suvalkiečių valgiais parengti puotos stalai. Vaišinosi dalyviai skambant linksmom dainom, sukosi poros, vyko eilėraščių skaitymai per naktį...

Sofija Šviesaitė,
Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narė

● **Menininkas gali vaizduoti blogį, bet taip, kad jis atgrasintų, stumtų nuo savęs, neleistų manyti, jog tai gera, neskatintų kitų jo kartoti ar pamėgdžioti. (Jonas-Paulius I)**

Ušnėnuose, JULĖS ŽEMAITĖS gimtinėje, pasodintas simbolinis ąžuoliukas. Iš kairės: Aldona Janaitienė (rašytojos vaikaitė), Ramunė Palekaitė, Sofija Šviesaitė, Kostas Fedaravičius, Jonas Truska (vaikaitis)

PADĖKA

A.a. ANTANAS TAUTKEVIČIUS,

širdies smūgio paliestas, mirė š.m. spalio 26 d. Windsore, Ont. Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Babonui už maldas laidotuvių namuose ir aukotas gedulines Mišias.

Dėkojame velionies broliui Albinui, žmonai Valerijai ir jų vaikams už visus rūpesčius sunkiomis valandomis, Eidukams už patarnavimą šventovėje ir paruoštus užkandžius, visiems už gėles, kurios puošė velionies karstą.

Tariame ačiū visiems, visiems, kurie už velionį pasimeldė ir palydėjo paskutinėje kelionėje į Šv. Jono lietuvių kapines (Mississaugoje, ON) amžinam poilsiui.

Nuoširdus ačiū –

žmona Marija Šimkutė-Tautkevičienė
ir duktė Danutė

LAISVOJE TĖVYNĖJE

VĖL TIRS SVEIKATĄ

ELTA praneša, kad lapkričio 11 d. Apeliacinis teismas, atsižvelgdamas į didelį JAV institucijų dėmesį Aleksandro Lileikio baudžiamajam procesui, nutarė dar kartą kreiptis į Teisingumo departamentą ir paprašyti informacijos apie teisiamojo sveikatos būklę. A. Lileikio ligas patvirtino keturios teismo medicinos ekspertizės, tačiau JAV teisingumo departamento Specialiųjų tyrimų skyriaus direktorius pareiškė turįs neginčijamų įrodymų, kad žydų genocidu kaltinamas 92 m. A. Lileikis išgalvoja savo ligas. Pagal Lietuvos įstatymus genocidu kaltinamų asmenų negalima teisti už akių.

NAUJA TVARKA ĮMONĖJE

JAV bendrovės "Williams International" paskirtas naujas bendrovės "Mažeikių nafta" generalinis direktorius Steve Hunkus jau pertvarkė įmonės apsaugos sistemą. Sustiprinta įvažiavimo ir išvažiavimo kontrolė. Ketinama atleisti iš darbo 40 administracijos vadovų iki mėnesio pabaigos. Administracijoje dirba iš viso 299 žmonės. Bendrovės apsaugos tarnyboje dirba 344 darbuotojai, kurių nė vienas nebuvo atleistas iš pareigų, rašo "Lietuvos rytas".

SUMAŽĖJO KONTRABANDA

Lietuvoje sumažėjo smulkios alkoholio kontrabandos iš Gudijos, praneša "Lietuvos rytas". Vilniaus teritorinės muitinės pareigūnų nuomone, Gudijos degtinės paklausa sumažėjo dėl atpigusių vietinės gamybos alkoholinių gėrimų bei degtinės trūkumo pačioje Gudijoje. Lietuviškos ir gudiškos degtinės kainų skirtumas nebepadengia kelionės išlaidų. Spalio mėnesį muitinės pareigūnai sulaikė beveik 2.3 karto mažiau kontrabandos negu rugpjūtį. Tą mėnesį buvo sulaikyti 253 buteliai, rugsėjį – 196, o spalį – 111.

ŽUVO STUDENTAI

Lapkričio 10 d., jų automobiliui važiuojant maždaug 130 km. per valandą greičiu ir patekus į Nerį, žuvo trys Muzikos akademijos Teatro ir kino fakulteto studentai. Vairuotojas buvo Ignas Repšys, grafiko Petro Repšio sūnus. Liko gyvas Adomas Raškevičius, ketvirtas jaunuolis, kartu važiavęs į miesto centrą pramogų ieškoti, visiems išlaikius darbo teisės įskaitą. Visi buvo neblaivūs.

"SAPARD" PARAMA

Pagal Europos sąjungos sukurtą specialią paramos programą "SAPARD", nuo 2000 metų Lietuvos žemės ūkio plėtrai bus skiriama kasmet po 125 mln. litų šešeriems metams. Už "SAPARD" lėšas ketinama įsigyti naujų technologijų, įrengimų, mašinų, inventoriaus, rašo ELTA. Lėšos taip pat bus skiriamos žemės ūkio ir žuvininkystės produktų perdirbimui bei rinkotyrai gerinti, kaimų atnaujinimui bei kaimo paveldo išsaugojimui, veterinarijos ir augalų apsaugos kontrolės struktūrų tobulinimui.

LIETUVOJE KRITO INFLIACIJA

Lietuvoje praėjusį mėnesį prekių ir paslaugų kainos sumažėjo 0.7%, o Latvijoje jos pakilo 0.7%, Estijoje – 0.2%. Prekių kainos tuose kraštuose išaugo dėl sezoninio maisto produktų pabrangimo. Lietuvoje vartojimo kainų indekso sumažėjimą lėmė dėl sumažinto akcizo atpigę alkoholiniai gėrimai, rašo ELTA. Metinė infliacija Lietuvoje sudarė 0.3%, Latvijoje – 2.9%, Estijoje – 2.8%.

ATNAUJINO FUNIKULIERIŲ

Kauno Aleksoto kalne vėl pradėjo veikti Kauno troleibusų parkui priklausantis funikulierius. Jis buvo uždarytas š.m. birželio 1 d. Laikytasi jo 1935 m. sukurto projekto. Vagonų atnaujinimas kainavo daugiau kaip 39,000 litų. Šis yra vienas iš dviejų Kauno funikulierių (antrasis – Žaliakalnio), kurie yra įrašyti į valstybės saugomų kultūros paminklų sąrašą.

KEPĖ NE TIK BANDELES

Lapkričio 14 d. Visagine buvo sulaikytas bandelių kepyklos savininkas Sergejus Nikitinas, kaltinamas sukčiavimu dideliu mastu. "Lietuvos rytas" praneša, kad jis iš vieno banko neteisėtai per kelis kartus atsiėmė 128,000 pridėtinės vertės mokesčio. Nors jo firma oficialiai kepė tik bandeles, buhalterijos knygos rodė, kad prekiaujama pramoninėmis prekėmis. Iš daugiau kaip 10 miestuose fiktyviai registruotų bendrovių "pirkdavo" prekes ir jas "išveždavo" į užsienį, tokiu būdų sudarydamas galimybę atsiimti pridėtinės vertės mokestį. Po kratų keliose Kauno firmose bei mokesčių inspekcijoje rasta įvairių suklastotų dokumentų, o lapkričio mėnesį atskleistas jų autorius A. Vlasovas, dirbęs antspaudų gamybos dirbtuvėje, pareigūnų atrastoje Šiauliuose. Jis gamino beveik visų Lietuvos teritorinių muitinių bei kaimyninių valstybių muitinių antspaudus, policijos komisariatų, kelių policijų, civilinės metrikacijos biurų, gydymo įstaigų bei kitų organizacijų antspaudus.

BAUDA UŽ KRŪMŲ NAIKINIMĄ

BNS praneša, kad Lietuvos gyventojai, sunaikinę mieste augantį medį ar krūmą, mokės du kartus didesnę baudą, negu buvo nustatyta 1998 m. Tai metais aplinkos ministerio įsakymu buvo nustatytos medžių, augančių nemiško žemėje, vertės baziniai įkainiai. Jie skaičiuojami už kiekvieną medžio kamieno 1.3 metro aukštyje skersmens centimetrą, arba kiekvieną kelmo skersmens centimentrą litais. Ąžuolas ir importuoti medžiai buvo įvertinti 20 litų už kvadratinį centimetrą, kiti – pigiau. Importuoti krūmai įkainoti 50 litų, o kiti – 30 litų. **RSJ**

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

Hamiltono ateitininkai š.m. rugsėjo 25 d. šventė savo veiklos 50-metį. Nuotraukoje – susirinkę jie prie Aušros Vartų parapijos šventovės

Delhi-Tillsonburg, Ont.

A. a. PETRONELĖ TREČIOKIENĖ ligos ir senatvės ilgai varginta, daugelį metų praleidusi ligoninėje Simcoe, Ont., ten ir mirė š.m. liepos 24 d. Po maldų Murphy laidotuvių namuose liepos 29 d. būrelio lietuvių palydėta amžinam poilsiui Delhi kapinėse.

A. a. ROŽĖ AUGUSTINAVIČIENĖ, š.m. kovo 7 d. atšventusi 100 m. amžiaus sukaktį, spalio 5 d. iškeliavo iš šio pasaulio, palikdama dukras Eliutę Rugienienę ir Stasę Zellen, sūnus Stasį ir Albertą Augustinavičius, 12 vaikaičių, 18 provaikaičių ir didelį būrį kitų giminių Kanadoje ir Lietuvoje. Velionė labai mylėjo Lietuvą, buvo dosni aukotoja ir iki pat mirties aktyvi lietuviško gyvenimo dalyvė, KLK moterų draugijos šio skyriaus garbės narė. Po gedulinių Mišių Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje, spalio 9 d. palaidota Tillsonburgo kapinėse šalia anksčiau mirusio savo vyro Stasio Augustinavičiaus.

RUDENĖLIUI ATĖJUS apylinkėj vėl atgijo judresnis gyvenimas. Nors niekada jis nebuvo visiškai aprimęs, bet vasaros darbai ir malonumai šiek tiek pakeičia per žiemą nusistovėjusią tvarką. Vasarą pamaldos mūsų šventovėje vyko sekmadieniais 3 val.p.p., rudens ir žiemos metu jos vyksta šeštadieniais 3 val.p.p. Įprastą vasaros gyvenimą apylinkėje paįvairino keletas asmeninių švenčių – tai daugiausia gražaus bei garbingo amžiaus sukaktys.

PORT DOVER MIESTELIO PAKRAŠTYJE jaukiame kampelyje liepos 3 d. Onutei Čeikienei keturi jos ir a.a. vyro Broniaus vaikai suruošė didelę staigmeną, sujaudinusią ją iki ašarų. Čia dideliame giminių ir draugų būryje vyko jos 70-ojo gimtadienio šventė. Kunigui sukalbėjus tai progai skirtą maldą, sukaktuvininkę sveikino dukra Birutė, lietuvių bendruomenės ir katalikių moterų d-jos atstovės. Sveikinimai baigti sugiedant "Ilgiausių metų" ir padovanojant didžiulę puokštę rožių. Besikalbant ir beužkandžiaujant nepastebimai prabėgo pora valandų, ir dauguma apylinkėje gyvenančių lietuvių išskubėjo į savo parapijos salę, į kitą šventę.

Čia gražiai išpuoštoje salėje, vaikų, vaikaičių, giminių ir draugų apsuptyje 85-ąją amžiaus sukaktį šventė D. Bartulienė. Vaikaitei Nicolai sukalbėjus maldą, visi buvo pakviesti prie vaišių stalo, turtingo ne tik valgiais, bet ir įvairiausiais gėrimais. Vaišingumu, darbštumu ir gera širdimi garsėjanti Danutė ir per savo šventę negalėjo ramiai nusėdėti, vis vaikštinėjo ir rūpinosi, kad visi būtų pavalgę ir atsigėrę. Daug gražių sveikinimo ir padėkos žodžių bei geriausių linkėjimų ji išgirdo iš ją sveikinusių vaikų, vaikaičių ir lietuviškų organizacijų atstovių. Visų gerus linkėjimus ir dėkingumą patvirtino sugiedotas "Ilgiausių metų" ir dovanota graži rožių puokštė.

KUN. VISVALDUI KULBOKUI, per vasarą talkinusiam Anapily ir liepos 18 d. aukojusiam Mišias mūsų šventovėje, pirmųjų kunigystės metinių proga moterys suruošė šventę. Tuoj po 3 val. vykusių pamaldų, visiems susirinkus į parapijos salę, pasistiprinus suneštinėm vaišėm ir kavute, jį sveikino ir stiprybės pasirinktame kelyje linkėjo katalikių moterų, bendruomenės ir parapijos komiteto atstovai. Katalikės moterys dar pridėjo kuklią dovanėlę. Po to jam ir tą dieną gimtadienį šventusiam P. Pargauskui, jn., visi sugiedojo "Ilgiausių metų".

KL KATALIKIŲ MOTERŲ D-JOS šio skyriaus valdybos posėdis įvyko rugsėjo 1 d., 1 val. K. ir A. Ratavičių namuose. Apsvarsčius draugijos reikalus, dar pabendrauta prie užkandžių ir kavutės. **T.P.**

Hamiltonas, Ont.

ATEITININKAI HAMILTONE linksmoje nuotaikoje pradėjo veiklos metus rugsėjo 25 d. su ypatinga šeimos šventė. Šios šventės tema buvo "Auksiniai prisiminimai" minint Hamiltono ateitininkų kuopos įsteigimą prieš 50 metų. Popietė prasidėjo su Mišiomis, kuriose nariai aktyviai dalyvavo su giesmėmis ir skaitymais. Nuoširdi padėka klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už aukotas Mišias ateitininkų intencija. Po Mišių parapijos salėje vyko skanios vaišės ir jaunimo suruošta ir atlikta įdomi programa. Žiūrėdami į skaidres, nuotraukas ir seniai išleistus laikraštėlius dalyviai pasidžiaugė prisiminimais. Nuoširdi padėka visiems, kurie atvyko į šią šventę, o ypatingas ačiū svečiams, kurie atkeliavo iš Toronto ir iš tolimo Bostono. Dėkojame visiems, kurie parėmė ateitininkų veiklą aukomis. Ačiū tiems, kurie paruošė skanias vaišes. 50 metų sukakties proga dabartinė valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems buvusiems ir dabartiniams vadovams bei globėjams už visus darbus ir rūpesčius ruošiant susirinkimus, šventes, įvykius, minėjimus, auklėjant jaunimą toliau tęsti ateitininkų veiklą dirbant Dievui ir Tėvynei.

ATEITININKŲ SURUOŠTA METINĖ MAISTO RINKLIAVA "Gerojo Ganytojo centrui" įvyks lapkričio 28 d. ir gruodžio 5 d. Prašome atnešti negendamo maisto į Jaunimo centrą.

JAUNIMO CENTRE gruodžio 5 d. po abiejų Mišių bus parduodami kalėdiniai pyragai. Visas pelnas skiriamas "Campaign Life" organizacijai, kovojančiai prieš abortus.

Ateitininkai

KLK MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skyrius 50 metų jubiliejaus proga, dėkoja visiems aukotojams: $144 – Pranei Žymantienei; $50 – E. A. Laukams; $40 – KLK dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyriui; $20 – A. Mačiulaitienei; "Vaiko tėviškės namams" ta proga aukojo: $30 Z. Rickienė; $20 G. Kažemėkienė.

A.a. M. ALEKSIENĖS atminimui *Vaikų dienos centrams* aukojo: $25 – L. E. Klevai; $20 – L. Stukienė, P. L. Cipariai; $10 – P. Navickas, J. A. Norkai, J. Petrauskienė, A. Gedminienė. *Senelių prieglaudoms* – $10 – A. D. Garkūnai, D. Vaitekūnienė, S. Matukaitienė.

Vaikų dienos centrams remti komitetas už aukas dėkoja.

REIKŠDAMA MEILĘ savo provaikaitėm Elisai ir Justinai, prosenelė Sofija Rakštienė aukojo *Vaikų dienos centrams* Lietuvoje $400. Esame p. Rakštienei labai dėkingos ir linkim jai sveikatos bei stiprybės –

VCD komitetas

VAIKŲ DIENOS CENTRAMS LIETUVOJE $100 aukojo J. Venckus. Senelių prieglaudoms – $50 I. Repečkienė.

Vancouver, B.C.

A. a. REGINA TUMAITYTĖ-NORVAIŠIENĖ mirė š.m. rugsėjo 24 d. Gimė 1907 m. balandžio 7 d. Kaune. Vaikystę praleido gausioje ir laimingoje šeimoje – 5 seserys, 1 brolis. Baigusi mokslus dirbo akušere gimdymo namuose Kaune. 1938 m. ištekėjo už karininko Antano Norvaišos, kuris 1944 m. pasitraukė į Vakarus. 1976 m. atvyko ir jo žmona į Kanadą St. Catharines miestą slaugyti Parkinsono liga sergančio savo vyro. Po metų vyrui mirus persikėlė gyventi į Vankuverį pas brolį Henriką. Keletą paskutiniųjų gyvenimo metų praleido "Copernik Lodge", nes nebegalėjo vaikščioti.

Regina buvo nepaprasto gerumo, visada geros nuotaikos, mylinti žmones ir mylima, optimistiška, geranoriška, dosni, svetinga, nuoširdi, darbšti, linksma, tikinti gėriu ir daug gero padariusi savo šeimai atsidavusi Dievui, mylėjusi savo Tėvynę. **P.B.**

London, Ont.

KLB LONDONO APYLINKĖS visuotinis susirinkimas įvyks 2000 m. sausio 9, sekmadienį, 12 v.r. Šiluvos Marijos parapijos salėje, 1414 Dundas St.E. Londone. Bus renkama nauja valdyba.

Apylinkės valdyba

Edmonton, Alta.

KLB Edmontono apylinkė atsiuntė dosnią auką – $700 našlaičių vaikų kaimui "Vaiko tėviškės namai" paremti.

Dr. Vincas Kadis, nuolatinis "Vaiko tėviškės namų" rėmėjas, atsiuntė kalėdinę auką $200.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

"SAMOGITIA"

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. **(905) 625-2412**

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.Phm

- ❒ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- ❒ Nemokamas vaistų pristatymas
- ❒ Sveikatos priežiūros įrankiai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos ambasada Vašingtone, pradėdama rudens sezono darbus, rugsėjo 8 d. suruošė Lietuvos ir Ilinojaus valstijos draugystei pažymėti renginį. Ši draugystė yra prasidėjusi anksčiau tarp Lietuvos diplomatų ir Ilinojaus valstijos draugijos – Illinois State Society (ISS). Šį kartą renginy dalyvavo abu Illinojaus senatoriai Vašingtone R. J. Durbin ir P. G. Fitzgerald bei kongresmenas J. Shimkus, Ilinojaus gubernatorius ir kiti senato bei kongreso nariai, federacinės valdžios atstovai, kitų valstybių ambasadoriai. Programai vadovavo ISS prezidentas J. Maxon. Jis savo žodyje pasidžiaugė tarp Lietuvos ir Ilinojaus augančia draugyste. Lietuvos ambasadorius Vašingtone St. Sakalauskas pažymėjo, kad Ilinojaus valstijoje yra gausiausia Amerikoje lietuvių bendruomenė su savo plačia kultūrine bei visuomenine veikla. Taipgi priminė, kad čia gyveno ir dirbo dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Lietuvos draugas senatorius R. J. Durbin nuoširdžiai kalbėjo apie savo lietuvišką kilmę, pažymėdamas, kad dabar darosi madinga būti lietuviu (It is becoming stylish to be a Lithuanian). Taipgi priminė, kad jo brolis William įsteigė Jurbarko ligoninėje vaikų skyriaus fondą. Mat abu broliai kildinasi iš Jurbarko. Kitas senatorius iš Ilinojaus P. G. Fitzgerald tikino, kad kiek pajėgdamas remsiąs besiplečiančius ryšius tarp Lietuvos ir Ilinojaus. ISS prezidentas J. Maxon paskelbė, kad Ilinojaus paveldo apdovanojimas suteikiamas Balzeko lietuvių kultūros muziejaus įsteigėjui bei direktoriui St. Balzekui. Pastarasis, priimdamas šios valstijos garbingą apdovanojimą – prezidento Linkolno statulėlę – dėkojo už pripažinimą bei įvertinimą ir džiaugėsi, kad Lietuva ir jos kultūra yra žinoma bei vertinama Ilinojaus valstijoje. Po iškilmingos programos dalies folkloro grupė "Jorė" atliko trumpą koncertą, o Baltimorės Lietuvių Namų šeimininkės visus pavaišino lietuviškais patiekalais.

Argentina

Argentinos lietuvių draugija "Nemunas", veikianti Berisso mieste, atšventė savo darbuotės 90 metų sukaktį. Šventėje dalyvavo svečiai iš įvairių vietovių bei organizacijų. Draugiją sveikino Berisso miesto burmistras N. Tuswa, Lietuvos garbės konsulas A. Rastauskas, INFO žinių direktorius A. Mičiūdas, Lietuvių susivienijimo pirm. R. Stalioraitis, Berisso Mindaugo draugijos pirm. V. Bukauskaitė, Lietuvių centro vardu – A. Ruplėnas, buvęs "Nemuno" draugijos pirm. J. C. Nicolach ir kiti. Dabartinis draugijos "Nemunas" pirm. A. Markus apžvelgė šios organizacijos ilgą nueitą veiklos kelią, išlaikant lietuvybę Argentinoje. Taipogi jis perskaitė sveikinimą gautą iš Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus. Meninei programai vadovavo S. M. Colloto ir J. Tabares. Pasirodė "Nemuno" draugijos tautinių šokių ansamblis, džiugiai nuteikęs šventės dalyvius. Ta proga išrinkta 1999 metų lietuvaitė-karalienė C. Dargužaitė-Rusconi ir jaunutė-karalaitė L. Gasiūnaitė. Po programos vyko vaišės ("Laikas", 856 nr.).

Lietuvos garbės konsulas, Argentinai A. Rastauskas rugsėjo 21 d. Buenos Aires mieste surengė Lietuvos ambasadoriui Pietų Amerikai dr. V. Dambravai išleistuves. Pastarasis paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Ispanijoje. Išleistuvėse dalyvavo Argentinos lietuvių organizacijų sąjungos tarybos atstovai, Argentinos lietuvių kapelionas kun. A. Steigvilas, atvykęs iš Rosario vietovės, Argentinos katalikų universiteto vicerektorius E. Paršelis su žmona Irena ir kiti tautiečiai, gyvenantys Buenos Aires mieste. Vakarienės metu padėkos žodį išvykstančiam ambasadoriui tarė garbės konsulas A. Rastauskas, įteikdamas ir dovaną. Kun. A. Steigvilas savo žodyje įvertino ambasadoriaus atliktus darbus per kelis dešimtmečius. Ambasadorius dr. V. Dambrava nuoširdžiai padėkojo visiems dalyviams, taipgi visai Argentinos lietuvių bendruomenei, už nuoširdų bendradarbiavimą bei lietuvybės išlaikymą, linkėdamas ypač išlaikyti savo laikraštį "Laikas".

Lenkija

Suvalkų mokytojų namuose rugsėjo 14-15 d.d. įvyko seminaras, skirtas Nemuno euro-sričiai. Dalyvavo svečiai iš Lietuvos, Suvalkų savivaldybės ir Punsko valsčiaus atstovai. Aptarta šios srities būklė bei ateities užmojai. Pirmoji pasitarimo diena baigta vakarone, kurioje nuotaikingą programą atliko "Almos" ansamblis.

Balstogėje rugsėjo 12 d. įvyko ūkininkų derliaus šventė, į kurią buvo pakviesti Punsko valsčiaus atstovai su viršaičiu V. Liškausku. Šventėje pasirodė Punsko kapela, buvo nešamas Vaitakiemio vainikas. Punskiečiai aplankė žemės ūkio parodą, dalyvavo pamaldose.

Kapčiamiestyje rugsėjo 12 d. buvo 1831 m. sukilimo vadei kapitonei Emilijai Platerytei pagerbti pastatyto paminklo atidengimo iškilmės. Jose dalyvavo Punsko lietuviai, pasirodydami su ansambliais – "Gimtinė" ir "Šalcinėlis". Paminklą atidengė ir kalbą pasakė Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Po iškilmių vyko vakaronė, kurioje taip pat dalyvavo ir punskiečiai. Kaip rašoma "Aušros" 17 nr., skambiai padainuota ir smagiai pasišokta.

Gudija

Šių metų rudenį Apso krašte pradėjo veikti dvi naujos lietuvių sekmadieninės mokyklos. Šio krašto lietuviai yra susibūrę į Breslaujos rajono lietuvių draugiją. Dauguma lietuvių šiame krašte, kaip pažymima "Vorutos" 3 nr., kalba gudiškai, meldžiasi lenkiškai ir dainuoja lietuviškai. Šiais lietuviais rūpinasi "Vilnijos" draugija, kuri padeda ir jų sekmadieninėms mokykloms. Šių metų pradžioje buvo įsteigta Pelekų mokykla. Tačiau kai kuriems lietuvių kaimams ji buvo per toli. "Vilnijos" draugijos vadovybei, susitarus su Breslaujos rajono vykdomojo komiteto vadovais, buvo įsteigtos Vainiūnų ir Ūsionių sekmadieninės mokyklos. Vainiūnuose darbuojasi lietuvių kalbos mokytoja Skaidrė Pauliukienė ir muzikos bei etnokultūros mokytoja Valentina Špakova. Mokyklą lanko 18 (5-15 m.) vaikų. "Vilnijos" draugijos pirm. K. Garšva šiems mokiniams įteikė po kuprinę su knygutėmis, sąsiuviniais, piešimo bei rašymo reikmenimis. Ūsionių mokyklą priglaudė vietinis klubas. Ją lanko 14 mokinių, kartu su jais mokosi lietuvių kalbos ir jų mamos. Mokytojauja mokytoja Elena Sekonienė iš Tverečiaus. **J. Andr.**

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%	Asmenines nuo	7.35%
santaupas	2.75%	nekiln. turto 1 m.	7.25%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	3.50%		
180 dienų indėlius	3.50%		
1 m. term. indėlius	4.50%		
2 m. term. indėlius	5.00%		
3 m. term. indėlius	5.25%		
4 m. term. indėlius	5.45%		
5 m. term. indėlius	5.70%		
RRSP ir RRIF (Variable)	2.50%		
1 m. ind.	4.50%		
2 m. ind.	5.00%		
3 m. ind.	5.25%		
4 m. ind.	5.45%		
5 m. ind.	5.70%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELĖ

INTERAC KORTELĖ

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6 Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- $12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai $5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- $18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gaut tik 31 kg be muito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

Priimu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais

Petras Šturmas (Toronto raj.)	**(905) 271-8781**
Leonas Balaišis (Montrealio raj.)	**(514) 366-8259**
Algis Trumpickas (Vasagos raj.)	**(705) 429-2156**
Bernardas Mačys	**(905) 632-4558**
Andrius Usvaltas	**(519) 773-8007**

Century 21 **OFFORD REALTY LTD.**

Member Broker, 1531 Mosley St., Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. 705-429-2121

Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org

Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.

- ► KULNO SKAUSMAI
- ► PĖDOS SKAUSMAI
- ► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ► ĮAUGĘ NAGAI
- ► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- ⊠ **ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176**
- ⊠ **HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541**
- ⊠ **HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944**

Kudirka miręs, jo idėjos gyvos

Dr. Vinco Kudirkos mirties ir jo "Varpo" sukaktuviniai metai

JONAS DAUGĖLA

Lietuvos istorijoje XIX šimtmetis turbūt buvo pats tamsiausias. Kunigaikščių ir karalių laikas jau buvo likę tolimoje praeityje. Lietuvos žemelę mindžiojo purvinos pavergėjų kojos. Caro valdžia uždraudė lietuvišką raštą, o savo gimtojoje žemėje žmonės buvo baudžiavos vergai.

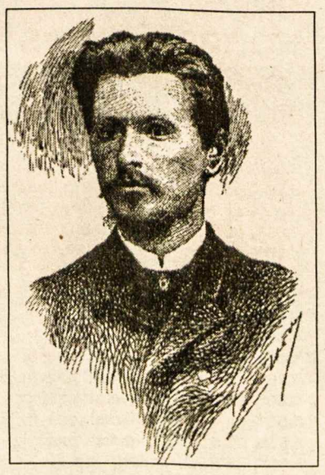

"Aušros" blykstelėjimai

Toje bevilčiškoje aplinkoje staiga blykstelėjo J. Basanavičiaus "Aušra". Tai buvo tamsioje naktyje pirmasis šviesos spindulėlis. Gerokai aplenkėjęs Paežerių kaimo studentas parvyko iš Lenkijos atostogų į gimtąją šalį. Ir vieną vakarą kažkaip netyčia į jo rankas pateko "Aušra". Jis visą naktį puslapis po puslapio sklaidė šį naują lietuvišką leidinį. Išaušus rytmečiui jis užsikniaubė ant stalo ir pats sau kalbėjo: "O tu paklydėli, kur tu iki šio laiko buvai? Paskui pasidarė man taip graudu, kad, apsikniaubęs ant stalo, apsiverkiau. Gaila man buvo tų valandų, kurios negrįštamai liko išbrauktos iš mano gyvenimo. Rodos išaugau iš syk ir tas pasaulis liko man per ankštas. Pasijutau didžiu ir galingu, pasijutau lietuviu" ("Varpas", 1893).

Tuo metu jis medicinos mokslus ėjo Varšuvos universitete, bendravo su lenkų studentais. Lietuvos reikalai jam nerūpėjo. Jis net vengdavo lietuviškai kalbėti. Bet paskaitęs "Aušrą" jis, kaip pats sako, pasijuto lietuviu, pasijuto didžiu ir galingu. Taip "Aušra" mūsų tautai pagimdė Vincą Kudirką.

Iš naujo atgimęs Kudirka visas savo gyvybines jėgas ir įgimtus gabumus paaukojo savajai tautai. Tik gaila, kad jo gyvenimas buvo labai trumpas. Jis mirė prieš 100 metų, sulaukęs vos 41 metus. Tačiau ir tas trumpas jo gyvenimas liko nuspalvintas skaidriomis tėvynės meilės, patriotizmo ir idealizmo varsomis. Tad ir šiandien Kudirkos prisiminimas turėtų visai mūsų tautai švytėti sektinu tauraus lietuvio pavyzdžiu.

Ateities įvaizdis

Atgimęs naujam gyvenimui, Kudirka susidarė ryškų tautos gyvenimo ateities įvaizdį. Jis matė savojoje žemėje gyvenančią laisvą tautą, kurios kasdieninį gyvenimą tvarko ne svetimieji, bet savieji žmonės. Bet tokį tautos gyvenimą gali sukurti tik žmonės, kurie gyvena tėvynės meilės jausmais. O ją nuo išorės pavojų gali apginti tik didvyriškai nusiteikę jos vaikai.

1889 m., t.y. prieš 110 metų, Kudirka išleido pirmąjį "Varpo" numerį. "Varpe" jis skleidė savo mintis. Bendradarbiavo ir dar keli Kudirkos bendražygiai. "Varpo" žurnale jis įvedė nuolatinį "Tėvynės varpų" skyrių. Jis vienas jį ir prirašydavo. Tačiau "Tėvynės varpuose" jis aprašydavo ne vien mūsų žmonių kasdieninio gyvenimo reikalus, nepagailėjo ir karčių žodžių mūsų žmonių skriaudėjams, įvairiems išdavikams bei savivaliautojams. Pirmoje eilėje jis smerkė rusų valdininkus, kurie ne vien vykdė pavergėjo įstatymus, bet ir savavaliavo. Jų savavalę bei kvailumą pavaizduoti parašė kelias puikias satyras.

Kartūs žodžiai

Tuo metu visą ekonominį šalies gyvenimą tvarkė žydai. Jie ne tik apgaudinėjo ir išnaudojo mūsų kaimo žmones, bet ir artimai bendravo su rusų žandarais. Jie įskundinėjo lietuvius, kurie skaitė ir platino lietuvišką slaptą spaudą. Jų dėka ne vienas knygnešys iškeliavo į Sibiro vergiją. Kudirka, pasmerkęs tokį žydų elgesį, ragino lietuvius su jais nebendrauti ir jokių prekybinių reikalų nepalaikyti.

Jis nepagailėjo karčių žodžių ir tiems mūsų inteligentams, kurie išvykę į Varšuvą ar Maskvą siekti mokslo aukštybių, užmiršdavo savo gimtuosius namus ir nebenorėdavo net lietuviškai kalbėti. Nevengė pabarti ir dvasiškių. Tuo metu mūsų parapijas valdė daugiausia lenkų kunigai arba sulenkėję lietuviai. Pamaldos daugiausia buvo laikomos lenkų kalba, žmonės buvo verčiami kalbėti maldas iš lenkiškų maldaknygių arba iš rusų raidėmis parašytų "graždankų". Buvo griežtai draudžiama į šventovę atsinešti knygnešių parūpintas lietuviškas maldaknyges. Žinoma, Kudirka smerkė tokį kunigų elgesį ir ragino žmones melstis iš lietuviškų maldaknygių, giedoti lietuviškas giesmes.

Tad nenuostabu, kad ir dabar Lietuvoje kai kas bando Kudirkai primesti antisemitizmo ir laisvamanybės priekaištus. Kudirka niekada nė vieno nesmerkė dėl jo kilmės ar dėl jo religinių įsitikinimų. Jis puoselėjo krikščioniško humanizmo idealus, gerbė kiekvieno asmens tikėjimo ir pažiūrų laisvę kol ta laisvė nėra naudojama kitam skriausti.

Posūkiai į meną

Nuo pat jaunystės Kudirka žavėjosi menu ir meninių vertybių kūryba. Jį domino visos meno šakos, nes ir pats buvo kūrėjas. Jį traukė ypač dailės menas. Yra nupiešęs keletą gražių paveikslų. Tačiau vėliau jį užvaldė grožinė literatūra. Jis pats sakė: "Paskaitęs 'Aušrą' susižiedavau su lietuvių literatūra ir iki šios dienos savo sužadėtinės neapleidžiu".

Pirmiausia jis palinko į poeziją, rašė eilėraščius. Juose sugebėjo įtikinamai skelbti idėjinį turinį ir išlaikyti poetinę formą. Poeziją kūrė laisvomis nuo darbo valandomis. Jo visų eilėraščių rinkinys buvo išleistas prieš pat jo mirtį 1898 m. ir pavadintas "Laisvos valandos".

Kudirka domėjosi ir pasauline literatūra. Tuo metu visos iš imperijų vergijos išsivadavusios tautos gyveno tautinio romantizmo nuotaikomis. Jaunimas tikėjo, kad mirti už savo tėvynę ir už savo žmonių laisvę yra kiekvieno jaunuolio ne tik pareiga, bet ir didelė garbė. Šios nuotaikos ryškiai atsispindėjo ir to meto dailiojoje literatūroje. Savo dramų Kudirka nerašė, vertė jas iš lenkų kalbos, ypač tas, kurios vaizduoja mūsų tautos istorinę didybę: Slovackio Mindaugį, Asnyko Kęstutį ir Vrublevskienės Nerimantą. Šie veikalai labai tiko tuo metu jau besikuriančiam mėgėjų teatrui.

Kudirką žavėjo ir to laiko kitų Vakarų pasaulio literatūriniai kūriniai, kuriuose buvo puoselėjami tautų laisvės idealai ir palaikomos revoliucinės nuotaikos. Tad jis išvertė į lietuvių kalbą Bairono "Kainą", Šilerio "Orleano Mergelę" ir "Vilių Telį". Kudirka buvo pirmasis, kuris pasaulinio masto literatūrinius kūrinius pateikė savo tautos žmonėms jų gimtąja kalba.

Kudirką taip pat žavėjo muzika. Jis pats mėgo groti smuiku. Studijų dienomis Varšuvoje jis grodavo pramoginę muziką studentų pobūviuose. Vėliau jis rašė gaidas savo sukurtiems eilėraščiams. Sukūrė muziką ir "Tautiškos giesmes" eilėraščiui. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, įstatymu, "Tautiška giesmė" buvo pripažinta Lietuvos himnu.

Įtaka politiniam gyvenimui

V. Kudirkos pažadintas tautinis judėjimas paruošė tautą politiniam gyvenimui. Pats Kudirka jokių politinių programų nekūrė. Savo raštuose jis demokratijos žodžio nėra paminėjęs. Tačiau jis tvirtai tikėjo ir skelbė, kad ateis diena, kada tauta nusikratys svetimųjų savivalės, ir patys lietuviai tvarkys savo šalies reikalus. O juk tai ir yra tikros demokratijos pagrindai. Tačiau lietuviai turi jėga priešintis tiems, kurie pažeidžia jų prigimtąsias teises.

Bet kad tauta sėkmingai galėtų priešintis pavergėjų piktoms užmačioms, jos jaunimas turi būti išmokslintas. Tad jis ir skatino mūsų kaimuose švietimą, ragino mūsų jaunimą siekti mokslo šviesos. Šiam reikalui buvo leidžiamas ir kaimuose platinamas "Varpas" bei kitos lietuviškos knygos. Kudirka tikėjo, kad tauta turi būti organizuota. Dar gyvendamas Varšuvoje, jis savo draugus lietuvius studentus subūrė į "Lietuvos draugystę". Šios draugijos tikslas buvo šviesti mūsų žmones ir ugdyti tautinį susipratimą. Įstatuose buvo ryškiai pabrėžta, kad draugystė stengsis plėsti "lietuvybės ribas'. Lietuvoje šios draugijos veikla neprigijo. Bet yra daug pagrindo manyti, kad draugija padėjo pagrindus lietuviams burtis į politinius junginius. Pirmieji į tokį junginį susitelkė varpininkai. 1902 m. vasaros atostogų metu Kudirkos bendražygiai "Varpo" skaitytojai susirinko Marijampolėje ir įsteigė demokratų partiją. Ši partija veikia ir šiandieninėje Lietuvoje.

Sunki kasdienybė

Kudirkai buvo lemta gyventi, dirbti ir kurti nepaprastai sunkiose kasdieninio gyvenimo sąlygose. Jis gyveno neapkūrenamoje klėtelėje. Ištisomis naktimis rašė prie silpnos žvakių šviesos. Žiauriomis rudens ir žiemos dienomis važiuodavo arkliniu vežimėliu į kaimus lankyti ligonių. O iš prigimties jis buvo paveldėjęs džiovos ligą, kuri atsinaujino. Tačiau jis iki pat mirties nenustojo įgimto optimizmo ir asmeninės energijos. Jau gulėdamas mirties patale, jis savo globėjai Valerijai kalbėjo: "Na, dabar aš kaip stirninas pavasarį. Matyt giltinė pamatė mano metrikus ir nutarė nebekvaršinti sau galvos". Bet tų pačių 1989 m. lapkričio 16 d. giltinė toje šaltoje klėtelėjo aplankė Kudirką...

Dvasinis palikimas

Jis ilsisi amžinybėje. Jo tauraus gyvenimo pavyzdys, jo idealizmas ir pasiaukojimas tėvynei išliko gyvas. Pirmosios nepriklausomybės metais tuos idealus puoselėjo ne tik jo bendraminčiai, bet ir visa tauta. Tik bolševikai, pavergę mūsų tautą, sunaikino bet kokį Kudirkos prisiminimą. Jo raštai buvo išimti iš mokyklų ir kitų bibliotekų ir beveik visi sudeginti, kaip ir jo portretai ir visi vadovėliai, kuriuose buvo paminėtas Vincas Kudirka. Mokytojai buvo šalinami ir baudžiami, jeigu pamokose užsimindavo apie Kudirką.

Tad pavergimo metais gimusi ir užaugusi mūsų tautos karta, kuri šiandien tvarko mūsų valstybinį gyvenimą, nieko nežino apie Kudirką. Galbūt dėl to ir šiandieninis mūsų tautos valstybinis gyvenimas ir eina tokiais braškančiais keliais. Nie-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos himno autoriaus – Vinco Kudirkos 100 m. mirties paminėjimą surengė L.A. Dramos sambūris (pirm. Ema Dovydaitienė). Scenoje smuikuoja Dana Hriškevičienė, kanklėmis pritaria Amanda Ragauskaitė

Dail. REGINA ŽIŪRAITIENĖ – "Lodge Pole pušys" (30" x 20") – iš naujausios jos kūrybos

"De Balten"

Knyga apie baltiečius, išleista Belgijoje

ZENTA TENISONAITĖ

Šiomis dienomis gavau knygą apie tris Baltijos kraštus "De Balten". Redagavo Nico Vertongen. Straipsniai parašyti 15 autorių. Jų tarpe yra trys lietuviai: Rytis Martikonis, Virginijus Savukinas ir Dainoras Žiukas. Straipsnių temos įvairios: praeities istorija, dabartis, santykiai su kaimynais, ekonomika, prekyba, menas, teatras, ateities perspektyvos. Išsamus straipsnis apie Čiurlionį, kuris Vakaruose nežinomas. Plačiai minimas poetas Baltrušaitis.

Lietuvos ir Latvijos žydų tragedija yra plačiai aprašoma. Skaitytoją nemaloniai sukrečia eilutės: "Niekur naikinimo politika neturėjo tokių gilių pasekmių žydų gyventojams, kaip Baltijos kraštuose. II Pasaulinio karo pabaigoje žydų bendruomenė buvo beveik visai išnaikinta; Holokaustas yra atsakingas, kad per nepilnus ketverius metus žydų 600 metų kultūra ir istorija buvo visai sunaikinta" (p.78).

Nors Lietuvos seimas 1990 metais pareiškė gilų apgailestavimą dėl lietuvių dalyvavimo žydų persekiojime, neatrodo, kad ta dėmė yra nuplauta. Reikėjo greičiau bausti žudikus, kad būtų atitaisytas geras vardas.

Nors Baltijos kraštai trypia iš nekantrumo norėdami patekti į ŠAS (NATO), tas kvietimas vis neateina. Pirmiausia Baltijos kraštai nori būti apginami, bet patys negali nieko ginti. Tai nepatinka kitiems ŠAS nariams. Baltijos kraštų kariuomenė yra silpna. Taip pat Vakarai nenori erzinti rusų priartėdami prie jų namų slenkščio. Be to, Baltijos kraštai turi daug mažumų, ypač rusų. Tai nepatinka kitiems kraštams vakaruose.

Yra daug priežasčių, kodėl nenorima priimti Baltijos kraštų į ŠAS. Mat Baltijos kraštai strateginiu atžvilgiu Vakarams neįdomūs. Neviliojantis rusų artumas, maža teritorija, nedaug gyventojų. Todėl ŠAS neduoda garantijos Baltijos kraštams. Išskyrus Daniją, baltiečiai neturi kitų draugų ŠAS gretose. Vokietija ir JAV pritaria baltiečiams iš mandagumo, bet neduoda jokių pažadų. Nenori problemų su Rusija. Taip ir lieka baltiečiai pilkoje zonoje tarp Rytų ir Vakarų.

Ar Europos Sąjunga nori naujų narių? Nors tiesiamos rankos į Vidurio ir Rytų Europą, priėmimas į ES vis tolsta. Kritus Berlyno sienai buvo kalbama, kad lenkai vėliausiai 2000 metais bus nariai. Bet toji data buvo nukelta į 2002, o dabar – į 2002-2005 metus. Toks atidėliojimas yra ne kandidatų, bet pačios Sąjungos kaltė.

Tarp 1957 ir 1995 metų augo Europos Sąjunga palengva – iš 6 iki 15 narių. Tie kraštai turėjo bematant įsijungti į ES. Su kraštais kaip Graikija, Ispanija ir Portugalija buvo daug sunkumų. Kadangi naujieji kandidatai yra vos išsilaisvinę iš komunistinės sistemos, kyla daug abejonių. Dabartinė ES sistema gali apimti daugiausia 20 kraštų. Jei daugiau kraštų, tai ES turi būti iš pagrindų perorganizuota. To kiti nenori. Sakoma, yra pavojus ES per daug išsiplėtus subyrėti. Toje Sąjungoje Baltijos kraštai turi tik du draugus – Daniją ir Švediją. (Švedai, atidavę daug baltiečių sovietams, gal jaučia tam tikrą sąžinės graužimą?) Estija yra suomių globoje, turi stiprų pinigą ir ekonomiką. Estai, tapę nepriklausomi, ėjo kitais keliais negu Latvija ir Lietuva.

Knyga "De Balten" pravers studijuojantiems istorijos, politikos ir socialinius mokslus. Viršelį puošia trys pašto ženklai – "Estija, Latvija, Lietuva". Išleido leidykla "Garant Uitgevers n.v." Sudarė Lewis Carrafiello, Lutgard Spaepen ir Nico Vertongen (red.). Išleista 1999 m., 248 psl. Tiražas nei kaina nepažymėta.

Atsiųsta paminėti

LAIMINK MAŽUOSIUS. Eilėraščiai vaikams. Sudarė Vida Kazragytė. Dailininkė – Nijolė Jurgelionienė. Leidėjas – "Aidai" (Universiteto g. 4, Vilnius 2001). Vilnius, 1999 m., 32 psl. Leidinio rėmėjai – Antanas ir Janina Mikalajūnai, Kalifornija, JAV. Tai labai puošnus, patrauklus religinių eilėraščių rinkinys. Jame sutelkti įvairių autorių eilėraščiai – maldos įvairiom progom. Įspūdingos spalvotos iliustracijos. Šiuo leidiniu turėtų susidomėti lituanistinės mokyklos.

BIBLIJA ARBA ŠVENTASIS RAŠTAS. Ekumeninis leidimas. **Senasis Testamentas.** Iš hebrajų, aramėjų ir graikų kalbų vertė Antanas Rubšys. **Naujasis Testamentas.** Iš graikų kalbos vertė Česlovas Kavaliauskas. Išleido Lietuvos Biblijos draugija. (J. Basanavičiaus 16-121, Vilnius 2009). Vilnius, 1999 m., 1180+347 psl.+6 žemėlapiai. Redakcinė komisija – Petras Kimbrys, Albertas Latužis, Mykolas Mikalajūnas, Danielius Oželis. Dailininkas – Andrius Kalinauskas. Techninė redaktorė – Danutė Griniūtė. Maketavo Saulius Juozapaitis.

NAUJASIS TESTAMENTAS. Trečias pataisytas leidimas. Iš graikų kalbos išvertė Česlovas Kavaliauskas. **PSALMYNAS.** Iš hebrajų kalbos išvertė Antanas Rubšys. Išleido Lietuvos Biblijos draugija (J. Basanavičiaus 16-121,Vilnius 2009). Tiražas – 3000 egz. Vilnius, 1999 m., 678 psl. Lankstūs viršeliai.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

M. K. Čiurlionio 125-tosioms metinėms paminėti, be kitų jau įvykusių ar vykstančių renginių, š.m. spalio 22 d. Lietuvos ambasada Vašingtone, "The Corcoran" meno galerijoje surengė Čiurlionio vaikaičio pianisto Roko Zubovo paskaitą-koncertą, kurio metu gausūs šio vakaro dalyviai ypatingu būdu galėjo išgirsti ir pamatyti Čiurlionio muzikinę bei tapybinę kūrybą. Renginyje dalyvavo nemažai vietinių amerikiečių-meno mėgėjų bei aukštųjų valstybės pareigūnų.

Liudviko Gedimino Rėzos Mažosios Lietuvos fondo skelbtam 1999 m. konkursui buvo gauti trys darbai. Komisija, (prof. A. Kaukienė, doc. A. Juška, doc. J. Mališauskas, doc. D. Pakalniškienė ir doktorantė D. Jakulytė) š.m. gegužės 28 d. peržiūrėjusi rankraščius, nutarė geriausiu darbu pripažinti magistrantės Laimos Simutytės studiją "Kuršių nerijos mikrotoponimai". Tai 55 smulkiu šriftu kompiuteriu spausdinti puslapiai su įvairiais iliustraciniais priedais. Gerai įvertintas ir magistrantės Astros Sprogytės darbas (62 kompiuteriu spausdinti puslapiai) "Kontrastavimas Kristijono Donelaičio *Metuose*". Tai kruopštus K. Donelaičio kūrybos ištyrinėjimas plačiame laiko kontekste. Kiek kuklesnis jaunos mokslininkės KU absolventės Aušros Kavaliauskienės darbas "Spalvų simbolika lietuvininkų dainose. Moteriškosios lyties užgavėnių pamėklė". Tai dviejų dalių 22 psl. rašinys, liečiantis vakarų Lietuvos gyventojų pažiūras.

Viešoji įstaiga "Lietuviškos knygos" Vilniuje, vadovaujama J. Zabarskaitės, švenčia savo veiklos metines. Ateinantį vasarį numatoma surengti knygų mugę. Kartu su Lietuvos leidyklomis mugėje dalyvaus ir Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. Be kitų, į mugę kviečiami rašytojai Jonas Mekas, Tomas Venclova, Icchokas Meras iš Izraelio. Kaip rašo "Draugas" (1999.X.23), viešoji įstaiga "Lietuviškos knygos" š.m. spalio mėn. su kitomis 15 Lietuvos leidyklų dalyvavo tarptautinėje knygų mugėje Vokietijos Frankfurte. Apie lietuviškąsias knygas informacija buvo platinama per užsienio valstybių ambasadas. Susidomėjimo sulaukta. Švedai užsimoję išleisti T. Venclovos eilėraščių rinktinę, suomiai M. Zingerio romaną "Aplink fontaną, arba mažasis Paryžius", ukrainiečiai ketina leisti Lietuvos poetų rinktinę, Lenkijos vyriausybė pasiruošusi paremti lietuvių literatūros antologijos išleidimą. Viešosios įstaigos "Lietuviškos knygos" spaudos konferencijoje dalyviai buvo supažindinti su šios įstaigos ir Goethe's instituto Vilniuje numatyta programa "Miestų Europa – vietos laikas literatūroje". Į Vilnių bus kviečiami 12 didžiųjų Europos miestų rašytojai iš skirtingų valstybių. Taip 2000 metais kiekvieną mėnesį Vilniuje vyks literatūriniai renginiai.

Dail. Joanos Paltarokaitės-Valaitienės darbų paroda Lemonto, IL, Lietuvių dailės muziejuje vyko nuo š.m. spalio 30 d. iki lapkričio 14. J. Valaitienė tapybos mokėsi privačiai, porą metų studijavo akvarelės techniką Du Page kolegijoje. Rengė parodas 1987, 1989, 1992 metais. Yra gimusi Lietuvoje, JAV gyvena nuo 1949 metų. Studijavusi biologiją, sėkmingai pasukusi meno pasaulin.

Torontietė prof. Sara Ginaitė-Rubinsonienė prieš keletą metų buvo parašiusi nedidelės apimties knygelę "Žydų tautos tragedijos Lietuvoje pradžia". Dabar neseniai pasirodė leidyklos "Margi raštai" išleista jos knyga "Atminimo knyga", stipriai ir autentiškai papildanti aną mažąjį leidinėlį. Autorė – gyva žydų tragedijos Lietuvoje liudininkė, bandanti nagrinėti holokausto politines, ekonomines, religines bei kitokias priežastis. Dėstoma apie lietuvius, nacių įrankius, kurie padėjo žydus žudyti ir apie tuos, kurie žydus gelbėjo rizikuodami savo gyvybėmis. Knygoje pateikiamas istorinių dokumentų bei pavardžių sąrašas – nacių talkininkų ir žydų gelbėtojų. Autorės autobiografiniai bruožai – tai dar vienas žydų tragedijos liudijimas.

Prof. dr. Gintautas Česnys, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekanas, parašė stambią knygą "Didžiuojuosi savo tėvu", kurią šiemet išleido Vilniaus dailės akademijos leidykla. Didelio formato iliustruotas, kietais viršeliais įrištas 232 psl. leidinys su šaltinių santrumpomis ir asmenvardžių rodykle kruopščiai apžvelgia pedagogo Antano Česnavičiaus-Česnio sudėtingą gyvenimą, reikšmingus darbus ir skaudžią tremtį. Knygą redagavo Teresė Valiuvienė. Išleido 1200 egz. tiražu. Tai dar vienas veikalas, papildantis atsiminimų literatūrą, kurioje biografiniu būdu atsiskleidžiantis asmeninis pasaulis pereina visuotinumo ribą, nušviesdamas kalbamąjį laikotarpį ir tapdamas istorijos liudininku.

Važinėjantis knygynas, lydimas bibliotekininkės, š.m. spalio pradžioje pradėjo keliauti Rokiškio apylinkėse. Tai nemažas autobusas su knygų lentynomis ir vaikų žaislais. Jis sustoja prie mokyklų, vaikų namų arba visur, kur tik randa knygų draugų. Ta originali judamoji kultūrinė priemonė atsirado prieš kelerius metus pasaulinio garso švedų vaikų rašytojai Astridai Lindgren pasiūlius įsteigti pasaulinę vaikų literatūros biblioteką. Lietuvos vaikų teisių gynimo organizacija "Gelbėkit vaikus" įsteigė dvi tokias A. Lindgren bibliotekas – vieną Druskininkuose, kitą judomąją. Ta proga Rokiškyje buvo surengta džiugi vaikų šventė. "Valstiečių laikraštyje" (1999.XI.2) išspausdintas R. Sadausko pranešimas "Biblioteka ant ratų" su to autobuso nuotrauka.

Snk.

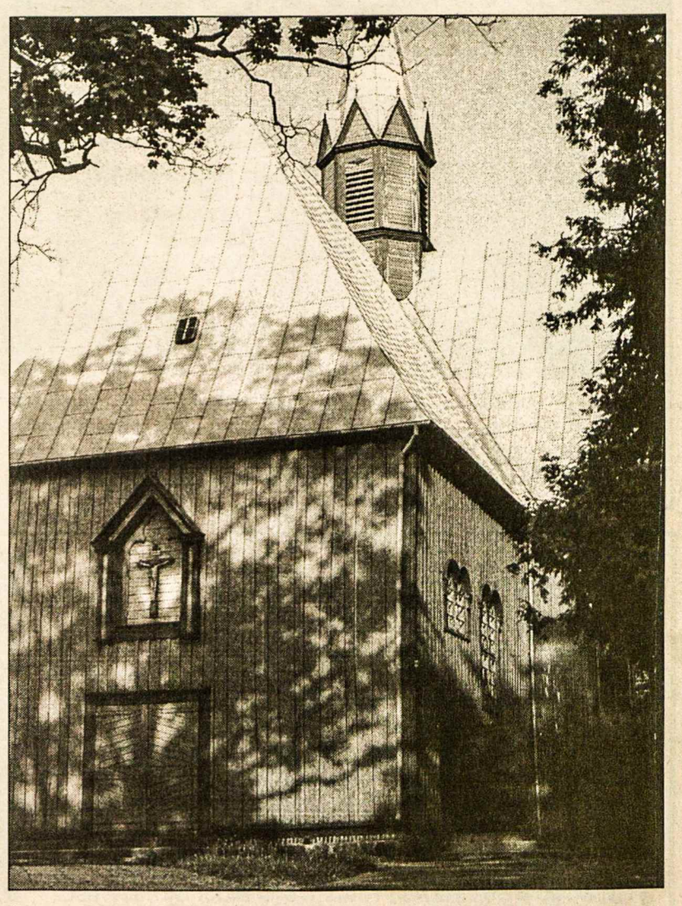

Žemaičių Naumiesčio medinė šventovė. Ypač gražus jos vidus

Nuotr. V. Maco

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.25%	Asmenines paskolas nuo	7.75%
180-364 d. term.ind.	3.80%	Sutarties paskolas nuo	7.75%
1 metų term. indėlius	4.35%	Nekiln. turto paskolas:	
2 metų term. indėlius	5.00%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
3 metų term. indėlius	5.25%	1 metų	7.10%
4 metų term. indėlius	5.35%	2 metų	7.60%
5 metų term. indėlius	5.60%	3 metų	7.80%
1 metų GIC-mėn.palūk.	4.35%	4 metų	7.90%
1 metų GIC-met. palūk.	4.60%	5 metų	8.00%
2 metų GIC-met. palūk.	5.25%		
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%	Su keičiamu nuošimčiu	
4 metų GIC-met. palūk.	5.60%	1, 2, 3 metų	5.95%
5 metų GIC-met. palūk.	5.85%		
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	3.00%	*Duodame komercinius mortgičius iki $750,000.*	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.60%		
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	5.25%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	5.50%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	5.60%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	5.85%		
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%		

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki $250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

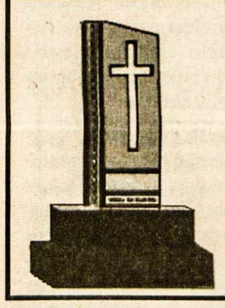
ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export
SIUNTINIAI į LIETUVĄ ir LENKIJĄ
$1.99 už kilogramą + $20 už pristatymą
SKAMBINTI
905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

- MLS skelbimas
- Komisas 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS – PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.
PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Parašiutinio sporto mėgėjai Vilniuje — Nuotr. V. Kapočiaus

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kaištų), bet už savo filantropiją ir savanorišką darbą su Jungtinių tautų organizacijom, tarp jų ir UNICEF. Taigi ateityje, jei bus sukamas filmas apie senstelėjusį pensininką Agentą 007, R. Moore galės prisistatyti kaip "Bond...*doctor* James Bond".

Žaislų pasaulyje artėjant Kalėdų sezonui paprastai atsiranda tokių, kurie būna populiaresni už visus kitus. Kadaise buvo "pet" akmenukai, "cabbage patch" lėlės ir eilė kitų, bet šiemet išpopuliarėjo "pokemon", arba "kišeninės pabaisos", nes "pokemon" sudėtas iš dviejų žodžių: "pocket monster". Tos suaugusiems gal ir nesimpatiškai atrodančios figūrėlės "gimė" Japonijoje ir greitai paplito visame pasaulyje paišytuose vaikų TV filmuose, o dabar jau yra ir labai populiarus filmas "Pokemon I" (turbūt tai užuomina, kad su laiku bus ir daugiau), kortelės su jų atvaizdais ir plastikinės figūrėlės. Vieno Ontario laikraščio konkurse išrinkti populiariausią "pokemon" dalyvavo beveik 14,000 vaikų ir jaunuolių. Laimėjo "Pikačiū", po jo sekė "Mjutū", "Bulbasaur", toliau atsilikę "Džiglypaf", "Viglytaf", "Polivag", "Snorlaks", "Elektabaz" ir eilė kitų. Kaip jie atrodo, galės pasakyti jūsų vaikai ir vaikaičiai.

Karo veteranų atminimo ir pagerbimo proga Olandija šiais metais išleido pašto ženklą, kuriame panaudota fotografija vieno iš pirmųjų į Amsterdamą motociklu 1945 metais įvažiavusio kanadiečio kario, su trimis tik ką išlaisvintomis laimingomis olandėmis merginomis ant jo motociklo ir gėles dalinančia minia, matoma fone. Kanados televizija ta proga surado ir pristatė tą karį, kuris jau persirito 80-tį, bet dar judrus ir žvalus. Paklaustas, kaip jis jautėsi 1945 metais, kai jį fotografavo, jis plačiai nusišypsojo ir tik pasakė: "You'll never understand..."

Kanados karo laivynas įsigijo 12 laivų-minogaudžių, kurie aprūpinti moderniausia aparatūra bei variklių sistema. Halifakso (New Brunswick) laivų statyklos išleido pirmą laivą, "HMCS Kinston", 1995 metais ir paskutinį, "HMCS Summerside", 1998 metais. Tačiau per tą laiką šie minogaudžiai buvo keliolika kartų įsivėlę į smulkias avarijas: nieko ypatingo, aukų nebuvo, nukentėjo tik uostų krantinės arba kiti laivai, buvę jų kaimynystėje. Tų avarijų tyrinėjimai parodė, kad visais atvejais būta laivų kapitonų kaltė. Taigi išvada padaryta: neužtenka aprūpinti kariuomenę vėliausia ginkluote – reikia ją naudojančius rūpestingai apmokyti.

Ontario teisingumo ministeris David Tsubouchi paskelbė priedus, įsigaliosiančius nuo Naujų metų eismo įstatymuose, kuriais bus sunkiau baudžiami vairuotojai, mėginą pabėgti nuo policijos. Teisės bus atimtos mažiausiai 10 metų ar net visam gyvenimui tiems, kurių mėginime pabėgti būna aukų – užmuštų ar sužeistų. Tiems, kurie nestoja policijos stabdomi, bauda dvigubinama: mažiausia $1,000, didžiausia bauda $10,000; mėginantiems bėgti nuo policijos (be tragiškų pasekmių), baudos bus nuo $5,000 iki $25,000. Taip pat vairavimo teisės galės būti atimtos 5 metams ir kalėjimo bausmė nuo 14 dienų iki pusės metų pirmą kartą mėginantiems pabėgti. Su tais pakeitimais Ontario turės griežčiausius įstatymus eismo taisyklių pažeidėjams bausti. **G.K.**

Kudirka miręs, jo idėjos gyvos

(Atkelta iš 5-to psl.)

kur negalime pastebėti patriotizmo ar idealizmo apraiškų.

Bet paskutiniuoju metu galime pastebėti, kad bent šiek tiek atgyja Kudirkos prisiminimas. Daugelyje viduriniųjų mokyklų jau veikia kudirkaičių būreliai (spiečiai). Šiandien jie jungia apie 3000 narių. Jie savo susirinkimuose ir stovyklose aptaria Kudirkos idealizmą, prisimena jo gyvenamojo laikotarpio sunkumus ir iškelia jo ryžtą skatinti visą tautą kovoti su tais sunkumais. Šie kudirkaičiai, baigę gimnazijos mokslus, įsijungs į akademinį studentų gyvenimą, o vėliau ir į visuomeninę mūsų tautos veiklą.

Gausūs minėjimai

Džiugu, kad šiais metais visoje Lietuvoje gana plačiai minimos Kudirkos mirties ir "Varpo" gimimo sukaktys. Jau įvyko kelios didesnio masto minėjimo iškilmės. Jose kalbėjo prezidentas V. Adamkus ir seimo pirm. V. Landsbergis. Šios kalbos buvo paskelbtos visoje spaudoje. Šių sukakčių neužmiršta ir užsienio lietuviai. Jau įvyko didingas minėjimas Čikagoje. O dabar jau šiuos minėjimus rengia ir daugelis kitų lietuviškų telkinių.

Belieka tikėti, kad šie minėjimai tautoje atgaivins didžiojo Kudirkos skelbtus bei išgyventus tikrojo patriotizmo ir pasiaukojimo jausmus ir uždegs ryžtą savo asmenines kūrybines jėgas skirti šviesesnei tautos ateičiai.

Century 21
Best Sellers Ltd.
Member Broker
4 Robert Speck Parkway, Suite 150, Mississauga, Ont. L4Z 1S1

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 273-4211 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarnausiu.
Nemokamas namų įvertinimas

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Allstate® You're in good hands.
DRAUDIMAS
4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1
YOU'RE IN GOOD HANDS WITH ALLSTATE®
RAMŪNAS (RON) VANAGAS
"Take Two Advantage"
planas sujungia namo ir automobilio draudimą, sumažina Jūsų įmokas
Darbo tel.: 905 502-6297
Namų tel.: 416 621-1261
"Cell": 416 825-4503
NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI "RRSP" PLANAI

Sportas

Krepšinio klystkeliai

Pirmosios Europos moterų krepšinio pirmenybės 1938 m. buvo surengtos Romoje. Lietuva, Italija ir Lenkija baigė jas lygiomis – turėdamos po vieną pralaimėjimą. Rengėjai pritaikė sau palankias taisykles ir pirmą vietą paskyrė Italijai, antrą Lietuvai ir trečią Lenkijai. Taigi lietuvaitės iš pirmenybių grįžo vicečempionėmis. Alfonsas Kazitėnas "Lietuvos aide" (Nr. 172) iškeldamas Biržų sportininkų laimėjimus rašo: "... E. Stragytė netrukus plaukimą iškeitė į krepšinį ir 1938 m. tapo Europos moterų krepšinio vicečempione". E. Stragytės betgi nėra nei rinktinės nuotraukose, nei sąrašuose.

Ign. Medziukas, remdamasis leidiniu "JAV lietuviai", rašo apie Prano Lubino laimėjimus "Tėviškės žiburiuose" (Nr. 45): "1938 m. Tautinėje olimpiadoje Kaune su JAV Lietuvių krepšininkų komanda pelnė aukso medalį". Lietuvos sporto žinyne (1999) ir J. Narbuto "Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje" (1978) pažymėta, kad P. Lubinas Tautinėje olimpiadoje žaidė LFLS komandoje ir laimėjo sidabro medalį. Kažkas klydo.

Dr. Konstantinas Savickas pirmasis supažindino su pažangiu Amerikos krepšiniu ir tas daug prisidėjo prie Lietuvos krepšinio tobulėjimo. Tačiau lietuvių laimėjimai antrose Europos krepšinio pirmenybėse Lietuvos krepšinį iškėlė į aukštumas. Nuo tada net ir kaimuose atsirado krepšinio komandos. Galima tvirtinti, kad krepšinis tapo tautiniu žaidimu. **A.S.**

Geriausieji

Tarptautinis olimpinis komitetas ir žurnalas "Olympic Review" paskatino valstybių olimpinius komitetus pristatyti kandidatus geriausiems šio šimtmečio sportininkams išrinkti. Po rinkimų paaiškėjo, kad geriausiu pasaulyje išrinktas Brazilijos futbolininkas Pelė, o Lietuvoje – krepšininkas A. Sabonis.

Skautų veikla

• Gruodžio 1, trečiadienį, 7.30 v.v. įvyks skautų vyčių sueiga Lietuvių Namų seklyčioje (posėdžių kambaryje). Skamkinkite Edvardui Pečiuliui tel. (416) 240-1958. **E.P.**

• Į Toronto skautininkų sueigą, įvyksiančią lapkričio 30, antradienį, 7.30 v.v., Toronto Lietuvių Namų seklyčioje, susitarus su LSS Kanados rajono atstove s. J. Neimaniene, yra kviečiamos dalyvauti ir skautininkės. Laukiame visų. **F.M.**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:		IMA:	
3.05% už 30-89 dienų term. indėlius		už asmenines paskolas nuo	7.75%
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
3.80% už 180-364 dienų term. indėlius		su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
4.35% už 1 m. term. indėlius		1 metų	7.10%
5.00% už 2 m. term. indėlius		2 metų	7.60%
5.25% už 3 m. term. indėlius		3 metų	7.80%
5.35% už 4 m. term. indėlius		4 metų	7.90%
5.60% už 5 m. term. indėlius		5 metų	8.00%
4.35% už 1 m. GIC mėn. palūk.			
4.60% už 1 m. GIC invest. pažym.		su keičiamu nuošimčiu	5.95%
5.25%.už 2 m. GIC invest. pažym.			
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.		Duodame:	
5.60% už 4 m. GIC invest. pažym.		– *asmenines paskolas iki $250,000;*	
5.85% už 5 m. GIC invest. pažym.		– *mortgičius iki 95% įkainoto turto;*	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)		– *riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir*	
4.60% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.		– *komercinius mortgičius*	
5.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.			
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.			
5.60% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.			
5.85% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.			
3.00% už OHOSP (variable rate)			
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.			
4.75% už JAV dol.1 m. GIC			
2.50% už JAV dol. kasd.pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).			

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Lietuvos banko proginių monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į ***Lietuvą*** *ir kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS
- Pirm., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Tony Genys
Sutton GROUP
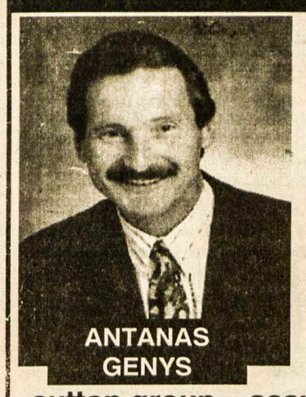
ANTANAS GENYS
PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7
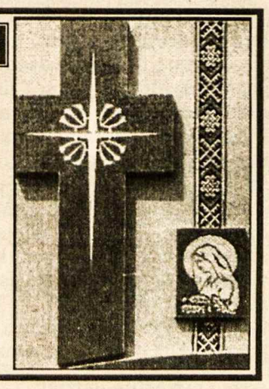

Queen Travel International Ltd
ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.

Skrydžiams po 1 spalio galioja jau nupigintos žiemos sezono kainos. Tarp 13 ir 25 gruodžio yra vadinamas PEAK arba HIGH SEASON – kainos aukštesnės.

UŽSISAKYKIT REIKIAMUS BILIETUS JAU DABAR!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

Nauja lietuviška šeima

Antanas Rašymas ir **Rita Likanderytė,** jis iš Toronto, o ji iš Čikagos, š.m. spalio 9 d. sukūrė lietuvišką šeimą. Sutuoktuvių apeigas Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje Čikagoje atliko jauniesiems gerai pažįstamas, plačiai su jaunimu besidarbuojantis kun. Edis Putrimas iš Toronto.

Vestuvinė puota su tautiniais papročiais įvyko Čikagos Jaunimo centro didžiojoje salėje, dalyvaujant per 300 svečių, tarp jų daug jaunimo, iš Čikagos, Toronto bei kitų vietovių.

Abu jaunieji augo lietuvių visuomenėje gyvai besireiškiančiose lietuviškose šeimose, abu puikiai vartoja savo tėvų gimtąją kalbą. Abu reiškėsi plačioje lietuviškoje veikloje.

Rita lankė Čikagos lituanistines mokyklas, šoko tautinių šokių ansamblyje "Spindulys", dainavo "Dainavos" chore, dalyvavo lietuvių jaunimo susibūrimuose.

Antanas baigė Toronto Maironio mokyklą, Aukštesniuosius lituanistinius kursus, šoko tautinius šokius "Gintaro" ansamblyje. Veiklus buvo ateitininkų moksleivių bei studentų organizacijose. Baigęs studijas, grįžo į Maironio mokyklą mokytojauti.

Jam rūpėjo ir lietuvių spauda. Ilgai darbavosi "Tėviškės žiburių" leidėjų organizacijos valdyboje, eidamas renginių vadovo pareigas. Nesvetima taip pat jam buvo Kanados lietuvių bendruomenės veikla. Būdamas krašto valdyboje, rūpestingai atlikdavo jam pavestas pareigas bei užduotis. Dalyvavo ir Kanados politinėje veikloje. Buvo aktyvus konservatorių partijos darbuotojas.

Torontiškiai, linkėdami Ritai ir Antanui gražaus bei laimingo vedybinio gyvenimo, apgailestauja netekę jauno ir darbštaus lietuvių visuomenės veikėjo. Jaunieji įsigijo nuosavus namus ir apsigyveno viename Čikagos priemiestyje. **K.**

RITA ir ANTANAS RAŠYMAI

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Lietuvių tautodailės instituto valdyba. Iš kairės: vicepirm. dr. Angelė Kazlauskienė, pirm. Aldona Veselkienė, kuratorius dail. Antanas Tamošaitis, sekr. Irena Meiklejohn, tarybos pirm. Ilona Tarvydienė; nuotraukoje trūksta ižd. Ievos Adomavičienės ir narės specialiems reikalams – Lilės Nakrošienės

Skaitytojai pasisako

NETIKSLUMAI

"TŽ" 1999 m. 41 nr. straipsnyje "1939 metų karininkai" yra netikslumų. Ltn. Antanas Mažeika dar gyvas, gyvena Los Angeles, Kalifornijoje. Ltn. Kazys Taparauskas ir ltn. Zenonas Storpirštis gyveno ir mirė Australijoje. Ltn. Ignas Žemaitis buvo karo mokyklos kadro karininkas, o ne XX-tos laidos absolventas. Kanadoje gyveno ir mirė XX-tos laidos Balys Bakevičius, Toronte, Stasys Grigelaitis, Ontario, ir Antanas Sapijonis, Toronte. Įdėtoje nuotraukoje antras iš kairės yra kpt. Julius Šidagis, o ne Jonas Klivečka. **Viktoras Kubilius,**
XX-tos laidos absolventas

PAMINKLAS ŠĖTOJE

Į mano rankas pateko "TŽ" 1999 m. spalio 5 d. Skaitydama ją, radau Vyt. Maco nuotrauką paminklo Šėtos kapinėse, Kėdainių rajone, žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Jame yra iškalta ir mano a.a. tėvuko partizano J. Pabrinkio pavardė, gimusio 1899 m., nukauto ir numesto Šėtos turgaus aikštėje, žiauriai išniekinto 1950 m. Jo kūnas buvo užkastas prie žydų kapų. Tik sulaukę nepriklausomybės galėjome iškasę perlaidoti jį normaliose kapinėse.

A. a. tėvukas buvo didelis patriotas. Jau 1918 m. jis buvo savanoris ir kovojo už Lietuvos nepriklausomybę. Tuometinės valdžios jis buvo apdovanotas savanorio medaliu, 8 ha žemės plotu, statybine medžiaga namų statybai ir pinigine 3000 Lt parama. Okupavus Lietuvą 1940 m. – 1945 m. jis 1946 m. vėl išėjo kovoti prieš žiaurų, bolševikinį priešą ir žuvo 1950 m.

Esu jo duktė, Janina Pabrinkytė. Visą okupacinį laikotarpį buvau persekiojama, verbuojama dirbti okupantų struktūrose; privalėjau slapstytis. Negalėjau mokytis aukštojoje mokykloje – buvau "bandito" duktė. Buvo daromos kratos namuose. Ramybės savo jaunystėje neturėjau nė vieną dieną. Buvau suimama, uždaroma į karcerį, tardoma, revolveriai atstatomi į kaktą, gasdinant sušaudyti. Dėkui Dievui, kad pavyko besislapstant išvengti trėmimo, nors vietinių "stribų" buvau intensyviai ieškoma.

Dabar esu pensininkė. Gyvenu pensionate jau 4-ieji metai. Čia gyvena ir iš Kanados atvykusių lietuvių – p.p. Vaidotai, p. Regina, rašytojas J. Kralikauskas. Be jų, čia gyvena nemažai lietuvių (apie 20) iš Amerikos. Su jais malonu bendrauti, nes visi buvo priversti pasitraukti iš Lietuvos nuo žiaurių okupantų, kurie Sibire, lageriuose, kalėjimuose iškankino, nužudė geriausius Lietuvos žmones (apie 1 milijoną, įskaitant ir tuos, kurie pasitraukė į Vakarus), inteligentus, darbščiausius ūkininkus, mokytojus ir t.t. Iš atvykusių lietuvių aš ir gaunu paskaityti "TŽ". Juose netikėtai radau jau minėtą nuotrauką. Didžią padėką reiškiu Vyt. Macui. Jis, jei neklystu, prieš okupaciją gyveno Šėtoje. Mokėmės Šėtos progimnazijoje. **J. Pabrinkytė-Kavaliauskienė,**
Vilnius

Toronto

Dail. Reginos Žiūraitienės naujų tapybos kūrinių paroda įvyks š.m. lapkričio 27 - gruodžio 11 d.d. McLaren-Barnes meno galerijoje, 133 Reynolds St., Oakville, ON. Atidarymas – lapkričio 27, šeštadienį, nuo 1 iki 4 v.p.p. (Žiūr. skelb.).

Dailininko Zigmo Dobilo meno darbų paroda įvyks Prisikėlimo parapijos parodų salėje sekmadienį, gruodžio 5 d., nuo 9 v.r. iki 6 v.v. Parodą rengia parapijos persikėlimo vajaus komitetas. Menininkas skiria parodos pelną šiam vajui. Visi yra maloniai kviečiami atsilankyti.

Toronto Medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" pirmininkas J. V. Šimkus praneša, kad ilgai užtrukusi ½ km ilgumo elektros linijos statyba klubo nuosavybėje buvo sėkmingai užbaigta. Parry Sound Hydro pradėjo tiekti elektros srovę š.m. spalio 4 d. Nariai galėjo pasinaudoti elektros patogumais Padėkos dienos savaitgalį ir medžioklės metu, pirmoj lapkričio mėn. pusėj. Darbo finansavimas buvo užtikrintas specialiais narių mokesčiais ir lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" dosnia auka. Užtai klubo nariai yra labai dėkingi "Paramos" kooperatyvui. Nariai ir prijaučiantieji yra kviečiami į susirinkimą š.m. gruodžio 12 d., 2 val.p.p. Lietuvių Namuose, Toronte. Bus svarstomi klubo veiklos reikalai.

Nelė ir Arvydas Paltinai, gastroliuojantys Šiaurės Amerikoje, atskridę iš Čikagos, š.m. lapkričio 9 d. koncertavo Toronto Lietuvių Namuose. Pasiklausyti lietuviškų estradinių dainų prisirinko pilna salė, nors buvo šiokiadienis. Nelės atliekamos dainos labai melodingos, artimos lietuvio širdžiai, primena jaunystę ir Lietuvą. Arvydas suteikė dainoms atitinkamą muzikinį foną, tarpais ir paaiškino. Šis koncertas buvo jau trečiasis Toronte. Praeitą vasarą Lietuvoje jie buvo surengę net 40 koncertų. Prieš grįždami į Vokietiją, kur jie šiuo metu gyvena, iš Toronto koncertuoti išskrido į Floridą. **G.B.**

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas praeitą sekmadienį, lapkričio 21, Toronto Lietuvių Namų Kar. Mindaugo menėn sutraukė apie 300 žmonių. Po vėliavų įnešimo, Kanados himno, žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimo ir kun. Aug. Simanavičiaus, OFM, sukalbėtos invokacijos, programai vadovavęs Vl. Pūtvio šaulių kuopos vadas V. Pečiulis tarė įvadinį žodį ir pristatė minėjime dalyvaujančius Lietuvos karininkus – vyr. leitenantus A. Mickų, A. Krivicką, V. Kilinską, P. Velipolską, R. Zenevičių ir V. Kozlovą. Šaulės jiems ir taip pat čia dalyvavusiems 1941 metų sukilimo dalyviams prisegė po gėlytę. Visus pasveikino Lietuvos gen. garbės konsulas H. Lapas. Buvo prisimintos dvi sukaktys – Lietuvos šaulių sąjungos 80-metis ir 45 metų šaulių veiklos išeivijoje. Eilėmis parašytą šaulių s-gos istoriją skaitė St. Jokubaitis. Po trumpą žodelį tarė visi šeši Lietuvos karininkai.

Išnešus vėliavas vyko meninė dalis, kurią atliko muz. L. Turūtaitės vadovaujamas Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", akompanuojant E. Morkūnienei. Choras užtarnautai susilaukė gero publikos įvertinimo. Visus jautriausiai žavėjo kariškos patriotinės dainos. Minėjimas baigtas KLB Toronto apylinkės pirmininkės D. Garbaliauskienės padėkos žodeliu ir Tautos himnu. Minėjimą rengė KLB Toronto apylinkės pavedimu Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa. **S.**

Dainų šventė

JAV ir KANADOS CHORŲ VADOVAMS. 2001 metais gegužės 22 d. yra planuojama surengti Dainų šventę, kurios nebuvo nuo 1988 m. Maloniai prašome savo chorus registruoti ne vėliau, kaip iki gruodžio 31 d. Neužsiregistravę chorai negalės dalyvauti Dainų šventėje. Registraciją organizuoja Vaclovas Momkus, 3222 W. 66th Place, Chicago, IL 60629, USA.

Marija Remienė,
JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

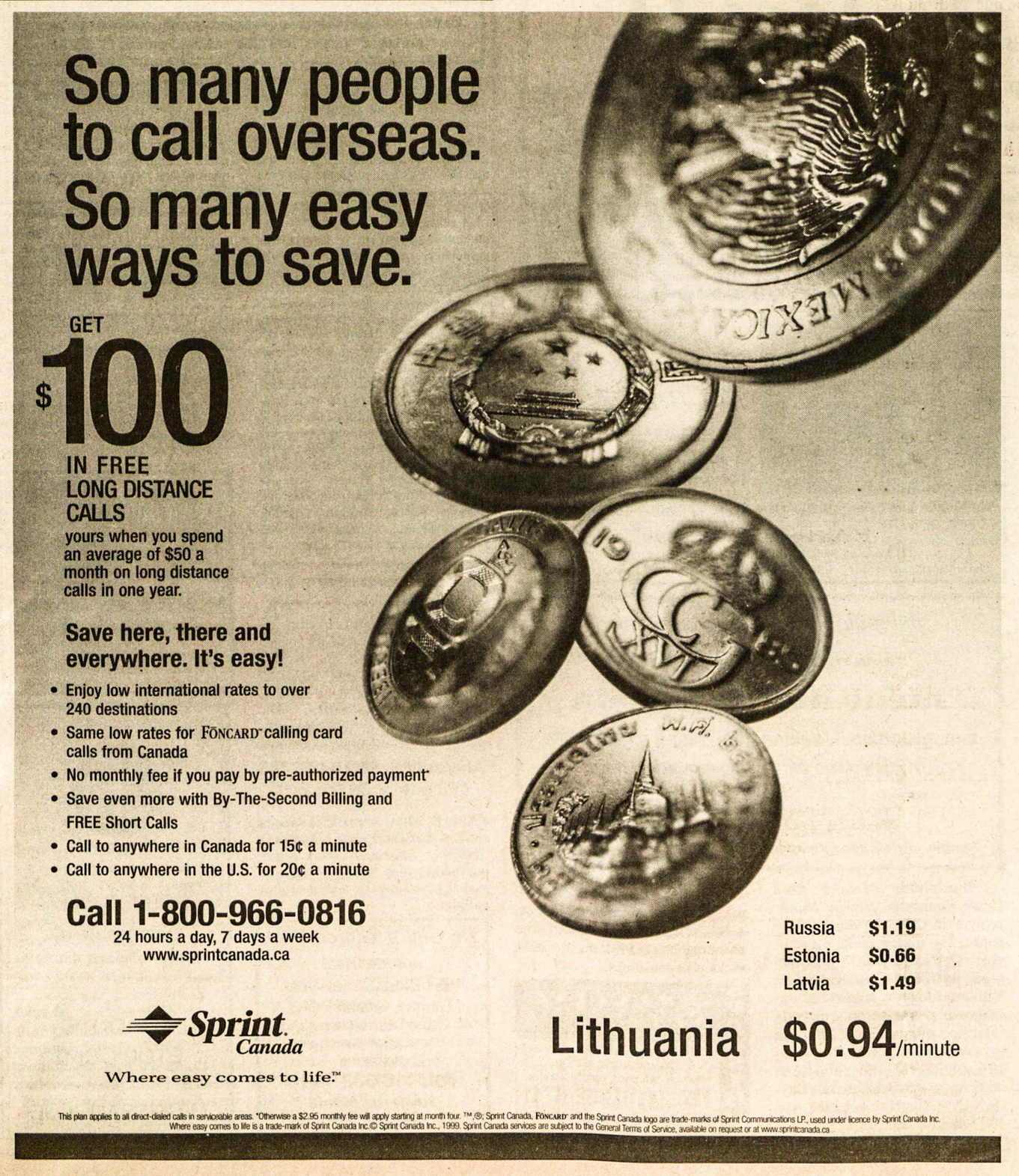

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D. S.*
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
(Į vakarus nuo Hurontario)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, *B.Sc., LL.B.*
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinėj pusėj Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. **416 622-5305** arba **1-800-463-5305**
Faksas **416 620-7584**

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
Keliaujantiems į Lietuvą, sutikti naujo tūkstantmečio siūlome skrydį ir viešbutį Vilniaus centre su pusryčiais, septyniom dienom. Išvykstantiems iki 17 gruodžio kaina $1870, o gruodžio 17 dieną ir vėliau $1995.
DĖL KITŲ PASLAUGŲ TEIRAUKITĖS!
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel: (416) **233-4601**
Fax: (416) **233-3042**
Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG į VILNIŲ
Laivu 1.99*/kg
Lėktuvu 4.95*/kg
MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!
**Pristatymo kaina $15 už siuntinį*
$2.00* COUPON $2.00*
**Valid only at head office, 4134 Dundas St.W.*
until December 31, 1999
ONE COUPON PER PARCEL
$2.00 OFF $2.00 OFF

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Lapkričio 21, sekmadienį, šventėme Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventę. Ta proga Vl. Pūtvio šaulių kuopa iškilmingai dalyvavo Lietuvos Kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiose su savo vėliava. Taipgi dalyvavo Lietuvos karininkai, studijuojantys Borden karo bazėje.

– Prie šventovės durų yra padėtas Toronto arkivyskupo ganytojinis laiškas. Prašome jį pasiimti. Taipgi ten yra padėta iš Lietuvos gautų knygelių "Šeimos maldos". Prašome jas irgi pasiimti į namus ir jomis naudotis.

– Lapkričio 20, šeštadienį, palaidotas a.a. Jonas Žakevičius, 83 m. amžiaus. Nuoširdi užuojauta visiems jo artimiesiems.

– Pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasiruošimo pamokoms kandidatai jau registruojami sekmadieniais zakristijoje, o šiokiadieniais – klebonijoje.

– Mūsų parapijos Jaunų šeimų sekcijos ruošiama vaikučiams Kalėdų eglutė bus gruodžio 19, sekmadienį. Prašome iš anksto registruoti vaikučius, kad būtų galima užsakyti dovanėles. Bilietai dar pardavinėjami šiandieną parapijos salėje.

– Vasagos LB apylinkės valdybos rinkimai bus gruodžio 12, sekmadienį, tuojau po Mišių Gerojo Ganytojo misijos patalpose.

– Anapilio knygyne galima nusipirkti vaisinių kalėdinių pyragų, kuriuos platina sąjūdis "Už gyvybę". Priimami užsakymai įsigijimui vaizdajuostės apie Lietuvos prezidento lankymąsi Toronte. Taip pat galima įsigyti kalėdinių sveikinimo atvirukų bei Kūčių plotkelių.

– Mišios, lapkričio 28, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Vytautą Balčiūną; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Emiliją Baltrušaitienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, lapkričio 27, šeštadienį: 3 v.p.p. už a.a. Paulių Vindašių.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį sekmadienį I Advento pamaldos – 11.15 v.r. bei sekmadienio mokykla vaikučiams.

– Gruodžio 5 d. II Advento pamaldos su Šv. Komunija. Po pamaldų – Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

– Praeitą Mirusiųjų minėjimo sekmadienį, lapkričio 21, didžiosios maldos metu buvo prisiminti: Vytautas Dumašius, Ieva Jurkšaitienė, Juozas Pikelis, Bronius Prankevičius, Alfas Preikšaitis, Marija Radzevičienė, Agutė Šmitienė, Lydija Šarkienė, Ema Šturmienė, Jim Fice, Margareta Jančienė, Ema Liaudinskienė, Martynas Galinaitis ir Marta Galinaitienė.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, lapkričio 21, dalyvavo 248 asmenys. Svečių knygoje pasirašė V. Januškevičienė iš Palangos, Tomas ir Irena Mickevičiai iš Kauno, Vincė ir Stasys Kneitai iš Ošavos, I. Juškaitienė iš Australijos, O. Galinaitienė ir D. Galinaitytė iš Čikagos, O. Leikienė iš Delhi, ON. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino Lietuvių Namų valdybos narė A. Biškevičienė.

– LN valdybos posėdis įvyks lapkričio 25 d., 7 v.v.

– Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON. M6P 1A6.

– Kultūros komisija yra įsigijusi nemažai vaizdajuosčių iš Lietuvos. Tai puiki kalėdinė dovana draugams bei artimiesiems. Dėl vaizdajuosčių įsigijimo ar nuomojimo skambinti S. Pabricienei tel. 416 762-5419 arba V. Kulniui tel. 416 763-1266.

Muziejaus-archyvo žinios

Toliau tęsiame muziejaus-archyvo ir bibliotekos išlaikymo vajų. Primename, kad visa tai išsilaiko vien iš aukų. Praeitą savaitę aukojo: $500 – Pranas Krilavičius; $200 – Antanas Bumbulis; $100 – Albinas Lajukas; $60 – Vincas Normantas; $50 – V. Ottienė, E. Radavičiūtė, Irena Meiklejohn, Mečislovas Pranevičius.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $100 – J. Mickevičius (žmonos a.a. Irenos ir sūnaus a.a. Jono atminimui), B. Pivoriūnienė (savo vyro a.a. Alfonso atminimui).

Išeivijos lietuvių klierikų studijų fondui aukojo: $1,300 – Staškevičių šeima (a.a. Eugenijos Staškevičienės XIX mirties metinių proga); $200 – L. O. Rimkai.

Kiauklių šventovės statybai M. Bulvičienė paaukojo 30 JAV dolerių (ne Bulevičienė, kaip per klaidą "TŽ" 46 nr. išspausdinta).

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, lapkričio 21, per 10.15 v. Mišias giedojo parapijos jaunimo choras. Jis gieda kiekvieno mėnesio trečiąjį sekmadienį, o repetuoja valandą prieš Mišias.

– "Šeimos maldos" – tai maldų knygutė, išleista Lietuvoje 2000 jubiliejinių metų proga. Ji padėta šventovės prieangyje.

– Pirmai Komunijai pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 10.15 v. Mišių. Šį sekmadienį, lapkričio 28, po tų Mišių bus ir tėvų susirinkimas klebonijos posėdžių kambaryje.

– Uždaros rekolekcijos moterims ir vyrams vyks gruodžio 3-5 d.d. Queen of Apostles vienuolyno patalpose, 1617 Blythe Rd., Mississauga. Rekolekcijas ves kun. Julius Sasnauskas, OFM. Registuotis pas dr. O. Gustainienę 249-7397 ar parapijos raštinėj.

– Pakrikštytas Alastair Jonas Rex, Glorijos (Nešukaitytės) ir Aniceto Pereira sūnus.

– Šį sekmadienį, lapkričio 28, po 10.15 v. Mišių T. Bernardino kambaryje vyks paskaita, apie 2000 jubiliejinių metų reikšmę. Ją skaitys Toronto universiteto prof. Janine Langan.

– Mišios sekmadienį, lapkričio 28: 8.15 v.r. už a.a. Algirdą Slapšį; 9.15 v.r. už a.a. Sofiją ir Anthony Dziengo; 10.15 v.r. už Vėlinių novenai pavestas sielas, už a.a. Liudą Einikį ir už a.a. Otoną Tamašauską; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Gustavas Rodtkė mokyklai padovanojo neseniai Lietuvoje išleistų istorinių knygų ir paaukojo $100. Geradariui mokykla nuoširdžiai dėkoja.

– Buvusį mokyklos muzikos mokytoją Mindaugą Gabrį užjaučia mokyklos vadovybė netekus jam tėvelio Lietuvoje.

– Metinis tėvų susirinkimas įvyks šį šeštadienį, lapkričio 27, 9.30 v. ryto mokyklos patalpose.

– Vaikai ruošiasi artėjančiai Kalėdų eglutei, kuri vyks mokyklos auditorijoje gruodžio 18 d. Atvyks ir Kalėdų senelis. Ž.Š.

Vasario 16-tosios minėjimas numatomas rengti 2000 metais vasario 20, sekmadienį Anapilio salėje.

KLB Toronto apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja "Paramos" kredito kooperatyvui, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui ir dr. Juozui ir Angelikai Sungailoms už jų dosnią piniginę paramą valdybos darbams.

Stasė ir Benius Yokubynai, sveikindami Valę ir Vytą Rasiulius, švenčiančius 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, linkėdami jiems sveikatos ir daug gražių dienų, "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

Savo mylimo vyro a.a. Vytauto Balčiūno penkerių metų mirties prisiminimui pagerbti žmona Genovaitė Balčiūnienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A.a. Juozo Zavio atminimui pagerbti žmona Stasė Zavienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A. a. Julijonos Pečiulienės trejų metų mirties atminimui jos vaikai Vytautas Pečiulis ir Aldona Stungurienė sergantiems vaikučiams "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje aukojo po $20. M.P.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams":

$100 – Albina ir Alfonsas Pilipavičiai, Hamilton, Ont.; **$50** – Marija Gečienė, Pajauta ir Algis Kaziliai; **$40** – Adelė Pakarnienė, Stayner, Ont.; **$38** – Aldona ir dr. Aleksas Valadkos; **$30** – Birutė ir Bronius Tamošiūnai, Marija ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont., Bronius Grajauskas, Hamilton, Ont., Alfonsas Marcis ir dukra Milda; **$28** – Stasys Baršketis, Alton, Ont., Anelė Puterienė; **$25** – J. J. Šarūnai, St. Catharines, Ont., Irena ir Povilas Girniai, Hamilton, Ont., Liuda Stulginskienė, Stasys ir Anelė Urbonavičiai, Hamilton, Ont., Delfina Zulonienė, Bronė Žiobienė; **$20** – Marija ir Juozas Vaseriai, Valerija Gustainienė, St. Catharines, Ont., Jonas Karaliūnas, St. Catharines, Ont., Onutė ir sūnus Vidas Dementavičiai, Katrina Ališauskienė; **$15** – Vytautas ir Irena Pečiuliai ir šeima; **$10** – Lina Einikienė, Eleonora ir Leonas Rudaičiai, Rita Rudaitytė, Ottawa, Ont., Elena ir sūnus Jonas Činčikai, Adelė Dobienė, Salomėja ir Liudas Olekai, Klementina ir Kazimieras Šlyžiai, Sault Ste Marie, Ont.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniu laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 21 iki gruodžio 12 d., sekmadieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 14 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 7 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Ričardas Ručys atsiuntė $50 auką "Tremtinių grįžimo fondui" kurį globoja KLK moterų dr-jos centro valdyba.

IEŠKOME auklės 18 mėnesių berniukui 5 dienas per savaitę Mississaugoje. Skambinti vakarais tel. 905 602-9231.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

NORINTIEMS PRADŽIUGINTI SAVO ARTIMUOSIUS ŠVENTINĖMIS DOVANOMIS

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas suteikia iki ***2,500 dolerių kalėdinę paskolą,*** *kuri bus patvirtinta labai greitai.*

Kalėdinės paskolos prašymų blankus galėsite pasiimti mūsų bankeliuose ***nuo gruodžio 1 dienos.*** *Užpildžius galite pristatyti asmeniškai, atsiųsti paštu arba faksu.*

Dėl išsamesnės informacijos skambinkite mums. Gauta paskola galėsite pasinaudoti tuoj pat debito kortele.

Maloniai Jūsų visų laukiame –

VEDĖJA

Maloniai kviečiame visus į pasiruošimą ŠV. KALĖDOMS bei muzikos koncertą

"Haec est dies - Štai ši diena"

DALYVAUS VAIKŲ CHORAS ***"ANGELIUKAI", MUZIKANTAI BEI "VOLUNGĖ"***

1999 m. gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje *(1021 College Street, Toronte)*

Įėjimo auka – $10; vaikams – $5.
Bilietai prie įėjimo.

Rengia – Toronto lietuvių choras "Volungė"

Naujų Metų

SUTIKIMAS

gruodžio 31, penktadienį, 7 val. vakaro Vytauto Didžiojo menėje

**** Šilta vakarienė su vynu * Šalti užkandžiai***
**** Naujųjų metų sutikimas su šampanu***
**** Šokiams gros geras orkestras * Veiks baras***
**** Stalai numeruoti * Vietos rezervuojamos iš anksto.***

Bilietai parduodami LN raštinėje, skambinant tel. **416 532-3311**, arba sekmadienio popietėse. ĮĖJIMAS – $60 asmeniui. Nuoširdžiai kviečiame sutikti 2000-tuosius Naujuosius metus Lietuvių Namuose.

Toronto Lietuvių Namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

2000-tųjų METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE

su orkestru "Canadian Thunder Band"

gruodžio 31, penktadienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. (punktualiai)
* Šalti užkandžiai po 12 valandos nakties
* Nemokamas baras * Šampanas, puikiai išpuošta salė

Stalus rezervuoti sekmadieniais po pamaldų
Anapilyje ir vakarais pas **Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.**

Visus dalyvauti maloniai kviečia –
Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

NAUJI

REGINOS ŽIŪRAITIENĖS

tapybos kūriniai

1999 m. lapkričio 27 – gruodžio 11 d.d.

Dailininkė bus galerijoje lapkričio 27, šeštadienį nuo 1 iki 4 v.p.p.

McLaren-Barnes Gallery
133 Reynolds St., Oakville, ON L6J 3K6 (905)849-7702
Galerijos valandos: antr. - šešt. 10.30 v.r. iki 5.30 v.p.p. sek. 1 v.p.p. iki 5 v.p.p.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į

dailininko ZIGMO DOBILO

meno darbų parodą

š.m. gruodžio 5, sekmadienį, nuo 9 v.r. iki 6 v.v.

Prisikėlimo parapijos parodų salėje
999 College Street, Toronte

PARODOS PELNAS BUS DAILININKO SKIRIAMAS
PRISIKĖLIMO PARAPIJOS PERSIKĖLIMO VAJUI

Rengia – Prisikėlimo parapijos persikėlimo vajaus komitetas

Dailininkė Frances Ona Craig-Simutytė, gimusi Montrealyje ir dabar gyvenanti Toronte, šią vasarą lankėsi Lietuvoje. Grįžusi ji įvairia technika tapė įspūdžius, parsivežtus iš Vilniaus, Jogvilų kaimo bei Palangos ir dabar surengė parodą "Baltijos prisiminimai". Paroda vyks lapkričio 26 (nuo 6 v.v. iki 10 v.v.), 27 ir 28 d.d. (nuo 12 v. iki 6 v.v.), 363 Belsize Dr. (Bayview-Davisville rajone). Tel. 416 489-9480.

Atitaisymas "TŽ" 46 nr., 10 psl. įsivėlė korektūros klaida. A. a. St. A. Bačkis savo diplomatinę darbuotę baigė **1991 m.**, ne 1941 m. kaip išspausdinta.

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos metiniai pietūs lapkričio 14 d. buvo gausūs dalyviais ir jų puikia nuotaika. Svečiams susėdus prie papuoštų stalų, parapijos tarybos pirmininkas Romas Verbyla visus pasveikino ir pakvietė solistą Antaną Keblį padainuoti. Jam akompanavo muz. Laurenti Djintcharadze. Sol. Antanas ir visą publiką įtraukė dainuoti lengvesnes liaudies dainas. Muz. Laurenti pianinu paskambino kelis savo modernius kūrinius. Po muzikinės dalies besisvečiuojanti seselė Palmira ir kun. Stanislovas Kazėnas, SJ, trumpai visus pasveikino, o Petras Adamonis perskaitė popiežiaus Jono Pauliaus II palaiminimą, gautą Aušros Vartų parapijos penkiasdešimt metų jubiliejaus proga. Kun. Kazimierui Ambrasui, SJ, palaiminus vaišes, parapijos tarybos moterų paruošti šilti ir skanūs valgiai visus dalyvius pasotino. Vėliau pasivaišinta kava ir pyragais. Vaišių pabaigoje buvo pravestos net dvi loterijos. Gaila, ne visi galėjom pasidžiaugti savo laime. Svečių buvo matyti iš Otavos, Toronto ir kitų vietovių, bet daugiausia buvo šios parapijos narių.

Seselės jau ruošia sąrašus vaikučių, kurie turėtų priimti Pirmąją Komuniją ateinantį pavasarį. Vaikučiai bus mokomi pagrindinių tikėjimo tiesų lietuvių arba anglų kalba. Pas seseles galima kreiptis asmeniškai arba telefonu (514) 766-9397.

Aušros Vartų parapijos taryba rengia Naujųjų metų sutikimą parapijos salėje. Smulki programa dar neskelbiama, bet bilietų jau dabar galima įsigyti pas tarybos narius.

Lietuviška kalėdinė programa Montrealyje bus girdima gruodžio 25, pirmąją Kalėdų dieną, 9 val. vakaro per CFMB stotį banga 1280 AM, o visame pasaulyje bus galima girdėti per internetą http://www.cfmb.ca B.S.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 **Fax: 722-3546**

ADMINISTRATORIUS "NERINGOS" STOVYKLAI

Iškomas asmuo su profesiniu pasiruošimu ir patirtimi, gerai mokantis lietuvių ir anglų kalbas ir galintis dirbti ištisus metus.

"Neringos" stovykla yra Nek.Pr. Marijos seserų globoje, Vermonto valstybėje; ja naudojasi jaunimas ir suaugę.

ASMENYS, KURIE DOMĖTŲSI ŠIUO DARBU, PRAŠOMI KREIPTIS DABAR PRISIUNČIANT SAVO GYVENIMO IR DARBO APRAŠYMĄ ("CV"):
"Neringos" taryba, 600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260

PASITIKITE ARBA PRADĖKITE 2000 METUS atnaujintuose savo namuose ar butuose! Tai įgyvendinti jums mielai padės patyrę specialistai. Skambinkite Zeniui tel. 905 301-7513 arba 905 301-3729.

DURŲ GAMYKLA siūlo nuolatinius pilno laiko darbus turintiems mechaninių įgūdžių ir pavyzdines vairavimo teises. Skambinti 905 670-3363 arba kreiptis faksu 905 670-8838.

PARDUODU butą Mississaugoje, Tridel Towne I, 22-ame aukšte. Du miegamieji, 2 vonios, virtuvės ir skalbimo įranga. Prie 10-to kelio ir Burnhamthorpe gatvės. Skambinti vakarais (po 5 v.v.) tel. 416 239-4445. Agentai prašomi nesikreipti.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti
Alvydui tel. 905 848-9628
416 609-5108 (pager).

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

• Apie visus kalbėk gerai. Apie kitus kalbėk taip, kaip norėtum, kad kiti apie tave kalbėtų.
(Šv. Alfonsas Liguori)

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE